

**VÝROČNÍ ZPRÁVA
2023**

**Činnosti pracovních týmů
Sdružení pro výstavbu silnic**

OBSAH

Záznam z 25. jednání vedoucích a tajemníků týmů Sdružení ze dne 4. 3. 2024.....	2
Prezenční listina z jednání dne 4. 3. 2024.....	7
Akce Sdružení v roce 2024	8
Plán prezentace týmů na SR v roce 2024.....	9
Nominace zástupců SVS do TRR.....	10
VÝROČNÍ ZPRÁVY JEDNOTLIVÝCH TÝMŮ	
Tým č. 1 pro legislativu.....	11
Tým č. 2 pro projektování a přípravu staveb.....	15
Tým č. 3 pro jakost	19
Tým č. 4 pro vzdělávání	21
Tým č. 5 pro mosty	24
Tým č. 6 pro asfaltové technologie za horka	29
Tým č. 7 pro asfaltová pojiva a asfaltové emulze	35
Tým č. 8 pro cementobetonové kryty a podkladní vrstvy	40
Tým č. 9 pro kamenivo	46
Tým č. 10 pro životní prostředí	51
Tým č. 11 pro bezpečnost a zdraví při práci	55

Záznam z 25. porady vedoucích a tajemníků pracovních týmů Sdružení, konané dne 4. března 2024 Hotel Akademie Naháč v Choceradech

Program:

1. Zahájení
2. Zhodnocení činnosti Sdružení a jeho týmů v r. 2023 a zaměření činnosti v r. 2024
3. Činnost jednotlivých týmů:
 - a. Stručné zhodnocení činnosti týmů v roce 2023
 - b. Plán činnosti týmů na rok 2024 včetně termínů porad v 1. pololetí 2024
4. Odborné akce Sdružení v roce 2024
5. Diskuse, různé
6. Závěr

1. Zahájení

Porada byla svolána pozvánkou č.j. 14/SVS/24 ze dne 22. 1. 2024. Seznam účastníků – viz prezenční listina. Poradu zahájil a dále řídil dle programu jednatele Sdružení pro výstavbu silnic Ing. Petr Svoboda.

2. Zhodnocení činnosti Sdružení a jeho týmů v r. 2023 a zaměření činnosti v r. 2024

Ing. Svoboda na úvod poděkoval všem za účast a krátce zhodnotil nejdůležitější výstupy z činnosti pracovních týmů v roce 2023. Informoval, že se podařilo hodně aktivit s jasným výsledkem v oblasti životního prostředí a recyklace. Výstupy jsou cennější i proto, že do aktivit bylo zapojeno více týmů. Do činnosti v oblasti legislativy, vzorových smluvních podmínek a koncepčních dokumentů se významně zapojil předseda Sdružení Ing. Petr Laušman. Počet pracovních týmů se nezměnil. V průběhu roku byla zvažována možnost založení týmu pro vybavení vozovek, ale nakonec z toho sešlo. V současné době se uvažuje o vzniku pracovní skupiny pro digitalizaci.

3. Činnost jednotlivých týmů

Postupně byla prezentována činnost jednotlivých týmů v r. 2023 a úkoly na rok 2024.

Tým č. 1 pro legislativu

Činnost pracovního týmu pro legislativu zhodnotila Ing. Radka Knottová. Zmínila nejdůležitější problematiku, a to novelu stavebního zákona, která je účinná od 1. 1. 2024 pro tzv. vyhrazené stavby a od 1. 7. 2024 pro všechny ostatní stavby, novelu liniového zákona, která řeší mj. kritické nerosty, ložiska strategického významu, vyvlastnění a zrychlená povolovací řízení týkající se těžby, nevztahuje se však na nevyhrazené nerosty. V revizi liniového zákona je nemožnost dalšího prodlužování platnosti EIA (pouze jednou). Dále informovala o zapojení členů do připomínkování novely zákoníku práce, kde se podařilo prosadit, že není povinností stavebního dodavatele ručit za mzdy poddodavatelů v celém řetězci, povinnost se bude vztahovat pouze na „prvního neboli přímého“ poddodavatele, pokud tento splní určité podmínky (nebude dlužit na pojištěních atd. a prokáže to), dále probíhají jednání k výkladům novely. Členové týmu byli informováni o novele zákona o zadávání veřejných zakázek a o Národní strategii veřejného zadávání.

Tým č. 2 pro projektování a přípravu staveb

Činnost pracovního týmu pro projektování a přípravu staveb prezentovala Ing. Radka Knottová. Členové týmu byli aktivní v projednávání administrace změn během výstavby na stavbách ŘSD a v problematice zásad a požadavků na projektování silnic a dálnic. Vedoucí týmu se účastnil řady jednání týkajících se zvláštních smluvních podmínek White Book FIDIC. Na jednání týmu byla diskutována problematika dozorování. Je snaha o změnu přístupu, byla zahájena jednání s ŘSD k příslušné metodice. Byla připomínkována a revidována Red Book FIDIC. Na jednání týmu byly rovněž diskutovány dopady transformace ŘSD. Zástupci týmu se aktivně účastní činnosti Technického redakčního týmu při SFDI pro BIM. Zástupci týmu se pravidelně účastní práce odborné komise CACE pro přípravu „Normativu cen konzultačních služeb“, který by měl nahradit zastaralý ceník „Unika“, doposud používaný pro stanovení předpokládaných cen konzultačních služeb. Byla diskutována problematika ESG.

Tým č. 3 pro jakost

O činnosti týmu informoval Ing. Karel Kalivoda, Ph.D. Tým se zabývá kvalitou staveb a systémovými požadavky. Přínosem je pravidelná účast Ing. Hlavatého. Na jednání byla prezentována problematika ESG a v následné diskusi byly nadneseny nejdůležitější oblasti, které mají vliv na měřitelné parametry pro zlepšování ESG profilu (opětovné použití výrobků a jejich recyklace, zefektivňování procesů a snižování energetické náročnosti), bankovní sektor bude zpříšňovat podmínky pro přístup k financování. ŘSD připravuje podmínky zohledňující taxonomické požadavky pro vypsání testovací zakázky. Ze strany ŘSD byl představen nový vývoj v oblasti CES a aktuální stav využívání elektronického stavebního deníku. Členové týmu byli seznámeni s požadavky vyplývající z vyhlášky č. 283/2023 Sb., o stanovení podmínek, při jejichž splnění jsou znovuzískaná asfaltová směs a znovuzískaný penetrační makadam vedlejším produktem nebo přestávají být odpadem. Na členy týmu 3 se také spoléhá v oblasti nominace osob do technických redakčních rad. Souhrnná nominace zástupců Sdružení do Technické redakční rady je přílohou záznamu.

Tým č. 4 pro vzdělávání

Činnost týmu pro vzdělávání představila Mgr. Eva Procházková. Informovala o akci na podporu silničního stavitelství ROAD FEST. V roce 2023 se uskutečnily dvě akce, v červnu na výstavišti v Českých Budějovicích spolu s akcí Dobrodružství s technikou a v září v Lipníku nad Bečvou spolu s dnem otevřených dveří místní SPŠ stavební. V roce 2024 se uskuteční opět v Českých Budějovicích a v Havlíčkově Brodě (spolu s oslavami 75 let SPŠ). Členové týmu byli seznámeni s projektem Stavební gramotnost (StaGram), jehož cílem je ukázat nejmodernější technologie ve stavebnictví a motivovat ke studiu stavebnictví. Sdružení byla schválena dotace k Výzvě 40 OP Zaměstnanost+ Společně za vzděláváním. Probíhají informační schůzky s firmami a prezentace projektu s nabídkou vzdělávacích programů.

Tým č. 5 pro mosty

Činnost týmu představil vedoucí týmu Ing. Pavel Mařík. Členům týmu byl ze strany ŘSD představen systém CES (Centrální evidenční systém) a vývoj ESD (elektronického stavebního deníku). Dále byli členové týmu seznámeni s připravovaným TKP 18. Řeší se aktualizace některých norem pro mosty. Přípravuje se revize ČSN 73 6200:2011 Mosty – Terminologie a třídění a ČSN 73 6201:2008 Projektování mostních objektů. Je třeba také řešit revizi ČSN 73 6242:2010 Navrhování a provádění vozovek na mostech pozemních komunikací, ale je třeba sehnat odborníka na komunikace a izolace. K revizi ČSN 73 6201 již probíhají jednání se zástupci pro vodohospodářské části normy a železniční části.

Tým č. 6 pro asfaltové technologie za horka

Činnost týmu pro asfaltové technologie za horka představil Ing. Petr Bureš. Hlavní náplň týmu byla hlavně zaměřena na normalizační činnost. Členové týmu se podíleli na připomínkách k připravovaným návrhům norem a technických předpisů. V roce 2023 se

řešily zkušenosti s přechodem na ČSN 73 6121:2023 Stavba vozovek – Stavba vozovek – Hutněné asfaltové vrstvy – Provádění a kontrola shody a TKP 7:2023. Agentura ČAS na žádost ŘSD doplnila normu ČSN 73 6121 o přechodné období, kdy bude platit i ČSN 73 6121:2019, a tím dojde k souběhu platnosti obou norem s předpokladem do 30. 6. 2024. V návaznosti na vydání ČSN 73 6121:2023 umožňující vyšší dávkování a nového TKP 7:2023 (už bez restrikcí vůči použití R-materiálu) upřesnilo ŘSD zásady řešení některých zkoušek pro asfaltové směsi s obsahem R-materiálu nad 15 %. Na jednání týmu byly rovněž diskutovány důvody a překážky pro používání nízkoteplotních směsí. Tyto překážky byly následně prezentovány na AB komisi ŘSD.

Tým č. 7 pro asfaltová pojiva a asfaltové emulze

Informace o činnosti týmu podal jeho tajemník Ing. David Matoušek. Z oblasti TC 336/WG 1 a WG 2 členové týmu diskutovali o vývoji revize EN 14023 a EN 12591 a o předpokládaných doplňkových neharmonizovaných výrobových normách k těmto dvěma harmonizovaným normám. Činnost skupiny TG 5 pro revizi EN 14023 byla ovšem z důvodu čekání na nový mandát M 124 dočasně ukončena. Členové týmu připomínkovali pracovní návrhy revizí norem prEN 12594 (Příprava analytických vzorků) a prEN 12597 (Terminologie). Probíhají práce na nově připravované evropské zkušební normě EN 16346 (Štěpitelnost a okamžitá přilnavost KAE s kamenivem 2/4 mm). Členové týmu se vyjadřovali k revizím norem EN 14769 (PAV), EN 14770 (DSR) a EN 14771 (BBR). Dále pak k návrhům EN 12607-1 (RTFOT), EN 1426 (Penetrace jehlou), EN 1427 (Bod měknutí), EN 12595 (Kinematická viskozita) a EN 12596 (Dynamická viskozita vakuovou kapilárou). Členové týmu se dále vyjadřovali k překladu ČSN EN 12846-1 (Doba výtoku výtokovým viskozimetrem – asfaltové emulze), ČSN EN 12846-2 (Doba výtoku výtokovým viskozimetrem – ředěná a fluxovaná asfaltová pojiva) a ČSN EN 17643 (BTSV). Členové týmu se podíleli na revizi zkušebních norem řady ČSN EN 12697 (např. 12697-26, 12697-33, 12697-49) a na revizi ČSN 65 7222-2, která neustále naráží na problém komplikované specifikace požadavků na CRMB V.

Tým č. 8 pro cementobetonový kryt a podkladní vrstvy

Informace o činnosti týmu podal vedoucí Ing. František Niebauer. Členové týmu jsou pravidelně informováni o stavu prací ve WG 3 a WG 4. Na jednání týmu byly prezentovány změny v revidovaných základních normách pro CB kryty EN 13877-1 Cementobetonové kryty – Část 1: Materiály a EN 13877-2 Cementobetonové kryty – Část 2: Funkční požadavky, s účinností od 1. 11. 2023. Aktualizace harmonizovaných norem (EN 13877-3 Cementobetonové kryty – Část 3: Kluzné trny) a norem řady EN 14188 (Specifikace pro zálivky a vložky do spár) jsou zastaveny do doby zpracování předpisu CPR Acquis pro silniční materiály, což by mělo být asi za 5 až 10 let. Inspekce betonáren je řešena v rámci nového návrhu TKP kap. 18. Na jednání týmu byla rámci diskuse řešena aktuální problematika úpravy CB krytů grindingem. Na jednání bylo konstatováno, že tlak na výrobu „zeleného“, tj. udržitelného cementu je stále větší a silnější (jejich výroba je stále více zatížena vysokými požadavky na jejich dekarbonizaci). Na jarním jednání týmu bylo iniciováno a na podzimním představeno využití kompozitních kluzkých trnů při pokládce CBK.

Tým č. 9 pro kamenivo

O činnosti týmu pro kamenivo informoval tajemník týmu Ing. Petr Svoboda. Kromě jednání samotného týmu se uskutečnilo několik dalších jednání především k přípravě medializace problematiky nedostatku kameniva, a to jak v odborných kruzích, tak i ve veřejném prostoru. Toto téma bylo rovněž diskutováno na mnoha fórech, jako např. na Silniční konferenci, konferenci Asfaltové vozovky, Setkání těžařů. V rámci jednání i na samostatných schůzkách pokračovala spolupráce s investorskými organizacemi. Na jednání týmu byli přizváni zástupci České geologické služby a Těžební unie, kteří zopakovali nejdůležitější závěry studie zpracované pro ŘSD. Součástí studie je také analýza legislativy, jejím cílem bylo poukázat na problémy, které tvoří právní překážky pro realizaci hornické činnosti, případně v jejichž

důsledku vznikají nadbytečné průtahy v řízení. Členové týmu byli informováni o změnách, které přinesla novela zákona č. 416/2016 Sb. v podobě zákona č. 465/2023 Sb.

Tým č. 10 pro životní prostředí

Činnost týmu pro životní prostředí představil doc. Ing. Jan Valentin, Ph.D. Na jednání byl diskutován výsledek připomínkového řízení k novele vyhlášky č. 130/2019 Sb. Výsledkem činnosti je pak nová vyhláška č. 283/2023 Sb., která přináší vylepšení v podobě možnosti uplatnit kontaminovaný penetrační makadam v místě realizace stavby při možnosti dočasně zřídit za příslušných podmínek mezideponii. Byla diskutována příprava dalších vyhlášek k zákonu o odpadech. Byly vytvořeny pracovní skupiny, které nebyly sestaveny podle jednotlivých typů materiálů, ale podle oblastí činnosti, nicméně nedošlo k zásadnímu posunu v tvorbě vyhlášek. Na program jednání týmu byla zařazena také problematika ESG. Na jednání týmu byla podána informace ohledně revize normy ČSN 73 6121, jejímž jedním z cílů bylo navýšení možnost opětovného použití znovuzískaných asfaltových směsí v nových směsích. V rámci členské základny bylo připomínkováno TP 150, členové týmu se podíleli rovněž na připomínkování TP 210.

Tým č. 11 pro BOZP

Činnost týmu a plány do budoucna představil vedoucí týmu Ing. Lukáš Koubek. Na jednání týmu zástupce ŘSD informoval o aktivitách a předpisech ŘSD v oblasti BOZP, zejména o konečné podobě směrnice č. 4/2007 Pravidla bezpečnosti práce na dálnicích a silnicích. Na jednání týmu proběhla diskuse týkající se definování větší ochrany staveniště, je plánované jednání s Mgr. Jánem Skovajsou, který má na ŘSD problematiku uzavírek v gesci (Mgr. Skovajsa se mezitím stal ředitelem odboru PK na MD). Zástupci Sdružení se stali součástí pracovní skupiny MPSV, která připravuje novelu zákona č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Aktivita Sdružení směřovala především k připomínkování částí týkajících se požadavků na pracoviště a pracovní prostředí na staveništi a dále pak částí týkajících se činnosti koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi. Pokračuje sběr incidentů na stavbách a anonymní sdílení v rámci MS Teams, do kterého se bohužel firmy zapojují minimálně. Ing. Koubek vyzval k větší aktivitě.

4. Odborné akce Sdružení pro výstavbu silnic v roce 2024

Ing. Petr Svoboda upozornil na plánované aktivity roku 2024, jejich přehled je uveden na straně 8 Zároveň bude možné se zapojit do řady školení, které pro Sdružení připravuje firma PROFIMA EFFECTIVE, s.r.o.

5. Diskuse, různé, závěr

Diskuse se uskutečnila v průběhu jednotlivých bodů programu. Ing. Svoboda připomněl, že veškeré materiály jsou v souborech na MS Teams. Těm, kteří projeví zájem, budou přístupové údaje znovu zaslány.

Úkoly a závěry pro rok 2024:

- 1) zjistit uplatnění a případně iniciovat větší využití Metodiky pro zlepšení díla;
- 2) podílet se na vznikající metodice Nové zadávání výkonu stavebního dozoru na stavbách pozemních komunikací;
- 3) aktivně se zapojit do připomínkování materiálů k odpovědnému zadávání s cílem ovlivnit parametry, které vstupují do výkaznictví firem v rámci ESG;
- 4) na jednání týmů zdůraznit důležitost zapojení do tvorby a připomínkování předpisů, viz nominace zástupců Sdružení do Technických redakčních rad na straně 10;
- 5) apelovat na akceleraci pracovních skupin k novým vyhláškám k zákonu o odpadech a zapojit se do jejich činnosti.

Další náměty nebyly vzneseny a jednatel Sdružení poradu ukončil.

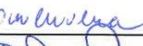

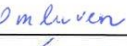

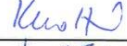

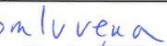
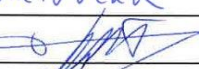

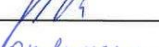
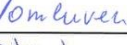

V Praze dne 9. 3. 2024

Zapsala: Ing. Radka Knottová

PREZENČNÍ LISTINA

z jednání vedoucích a tajemníků týmů Sdružení pro výstavbu silnic

dne 4. 3. 2024 v hotelu Naháč v Chočeradech

Jméno	Podpis
Bedřich Stanislav	
Bílková Karin	
Bureš Petr	
Dašek Ondřej	
Dušek Ivo	
Hrnčíř Radovan	
Kalivoda Karel	
Knottová Radka	
Koubek Lukáš	
Mařík Pavel	
Matoušek David	
Míková Maria	
Niebauer František	
Procházková Eva	
Sazimová Zuzana	
Slaviček Milan	
Svoboda Petr	
Šafratová Šárka	
Valentin Jan	
Vebrová Marie	

Akce Sdružení v roce 2024

Termín	Název akce	Místo konání	Pozn.
Uskutečněné			
01-02/2024	STEPS 17 Environmentální kontext výstavby pozemních komunikací	5 míst v ČR	
Plánované			
26.03.2024	Webinář k CES	online	
1x měsíčně (měsíce: 05,06,09,10,11)	Legislativní úterky	prezenčně x online	
06.06.2024	ROAD FEST	České Budějovice	
20.09.2024	ROAD FEST	Havlíčkův Brod	
23.-24.10.2024	Silniční konference	České Budějovice	Ve spolupráci s ČSS
20.-21.11.2024	Konference Podkladní vrstvy vozovek a zemní těleso	Brno	

Plán prezentace týmů na SR 2024

Č.	Tým	Prezentace na SR
1.	pro legislativu	12. 6. 2024
2.	pro projektování a přípravu staveb	11. 12. 2024
3.	pro jakost	27. 3. 2024
4.	pro vzdělávání	25. 9. 2024
5.	pro mosty	11. 12. 2024
6.	pro asfaltové technologie za horka	25. 9. 2024
7.	pro asfaltová pojiva a asfaltové emulze	27. 3. 2024
8.	pro cementobetonový kryt a podkladní vrstvy	25. 9. 2024
9.	pro kamenivo	12. 6. 2024
10.	pro ŽP	12. 6. 2024
11.	pro BOZP	27. 3. 2024

Nomínace zástupců SVS do TRR

Předpis	Název	Zástupce SVS v TRR (jméno a e-mail)
TKP 1	Všeobecně	Ondřej Šváb (ondrej.svab@afry.com; 778 470 045); Jakub Vyhnaněk (jakub.vyhnanek@afry.com; 606 561 712), Ing. Ivan Rybák (ivan.rybak@pragoprojekt.cz), Stanislav Bedřich (stanislav.bedrich@strabag.com), Ing. Petr Svoboda (petr.svoboda@sdruzeni-silnice.cz), Mgr. Roman Turek (roman.turek@m-infra.cz)
TKP 4	Zemní práce	Ing. Jiří Pavelka (jiri.pavelka@pragoprojekt.cz), Jiří Špunar (jiri.spunar@strabag.com), Mgr. Zdeněk Brunát (zdenek.brunat@vinci-construction.com; 724 555 718)
TKP 9	Kryty z dlažeb a dílců	Ing. Ivan Rybák (ivan.rybak@pragoprojekt.cz), Stanislav Bedřich (stanislav.bedrich@strabag.com)
TKP 10	Obrubníky, krajníky, chodníky a dopravní plochy	
TKP 13	Vegetační úpravy	Jana Caletková (jana.caletkova@afry.com; 731 444 179), Ing. Martina Hadravová (martina.hadravova@pragoprojekt.cz), Stanislav Bedřich (stanislav.bedrich@strabag.com)
TKP 20	Pylony a mostní závěsy	Ing. Milan Hedvábný (hedvabny@freissinet.cz, 725040174), Ing. Petr Klimeš (petr.klimes@vinci-construction.com; 731 601 689)
TP 42	Opravy, obnovy a přestavby ocelových nosných konstrukcí mostů	
TKP 19C	Protikoroziní ochrana ocelových mostů a konstrukcí při opravách a rekonstrukcích	Ing. Jan Karafiát, jan.karafiata@porr.cz, Ing. Filip Řehoř, Ph.D. (filip.rehor@pragoprojekt.cz)
TP 124	Základní ochranná opatření pro omezení vlivu bludných proudů na mostní objekty a ostatní betonové konstrukce pozemních komunikací	Ing. Pavel Mařík (pavel.marik@vinci-construction.com, 602105089)
TP 169	Zásady pro označování dopravních situací na PK	Jiří Lávic (jiri.lavic@afry.com; 773 026 695), Martin Pavlů (martin.pavlu@afry.com; 737 843 484), Pavel Znamenáček (pavel.znamenacek@pragoprojekt.cz), Ing. Jan Zapletal (jan.zapletal@m4rd.cz)
TP 180	Migrační objekty pro zajištění průchodnosti dálnic a silnic pro volně žijící živočichy	Jana Caletková (jana.caletkova@afry.com; 731 444 179), Ing. Ilona Plevová (ilona.plevova@pragoprojekt.cz)
TP 182	Dopravní telematika na PK	Jiří Lávic (jiri.lavic@afry.com; 773 026 695), Ing. Martin Hanuška (martin.hanuska@pragoprojekt.cz)
TP 188	Posuzování kapacity křižovatek a úseků PK	Jiří Lávic (jiri.lavic@afry.com; 773 026 695), Prokop Nedbal (prokop.nedbal@afry.com; 735 750 815), Ing. Tereza Pajerová (tereza.pajerova@pragoprojekt.cz)
TP 217	Zvýrazňující optické prvky na pozemních komunikacích	
TP xx	Používání koncových částí svodidel	Ing. Jitka Hovorková (jitka.hovorkova@pragoprojekt.cz), Štěpán Pták, stepan.ptak@saferoad.cz
TP xx	Páteřové trasy pro přepravu nadměrných a nadrozměrných nákladů	Ing. Bronislav Štambaský (bronislav.stambasky@pragoprojekt.cz)

VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI TÝMU Č. 1 PRO LEGISLATIVU ZA ROK 2023

Vedoucí týmu: Ing. Marie Vebrová
Tajemník týmu: Ing. Radka Knottová

1. Poslání a charakteristika týmu

Působnost týmu č. 1 je zaměřena na legislativu v oblasti výstavby a stavebnictví včetně právních předpisů a nelegislativních opatření, která přípravu a provádění staveb ovlivňují, mezi něž patří stavební zákon, zákon o zadávání veřejných zakázek, smluvní podmínky a metodiky.

Úkolem týmu je sledovat platnou legislativu a aktivně ovlivňovat procesy změny legislativy. Zejména v součinnosti se zástupci členů Sdružení pro výstavbu silnic (dále jen „Sdružení“) v týmu se účastnit na tvorbě, připomínkování a projednávání příslušných dokumentů.

K zajištění tohoto cíle tým spolupracuje s orgány státní správy, s nevládními organizacemi a s profesními svazy. Současně tým plní pro členy informační funkci, když členy týmu seznamuje s aktualitami týkajícími se oboru, a podílí se na zajišťování vzdělávacích akcí.

2. Dosavadní činnost týmu

Tým byl založen v roce 1999.

V roce 2023 proběhla jedna porada, která se uskutečnila tradičně jako společné setkání týmu pro legislativu Sdružení a Svazu podnikatelů ve stavebnictví (dále jen „SPS“).

Pořadové číslo a datum porady	Místo konání / u firmy	Počet účastníků prezenčně	Počet účastníků on-line
41. porada: 26. 5. 2023	SWIETELSKY stavební s.r.o., Apeiron Office Centre, Sokolovská 77, Praha 8 a formou videokonference	12	3

Porad se kromě členů týmu účastní zástupci Ředitelství silnic a dálnic, Ministerstva dopravy, Ministerstva pro místní rozvoj, příp. odborníci z advokátních kanceláří.

3. Členská základna týmu (stav k 31. 12. 2023)

Tým pro legislativu měl k 31. 12. 2023 23 členů.

4. Výsledky činnosti týmu v roce 2023 včetně zhodnocení

Porady týmu průběžně rekapituluje aktuální stav legislativního procesu, členům týmu je podáván výklad ke sledovaným předpisům a jsou informováni o aktuálním stavu v oboru výstavby pozemních komunikací.

K jednotlivým bodům programu vystoupili zpravidla pracovníci příslušných gesčních ústředních orgánů nebo další odborníci. Na základě proběhlé diskuze si účastníci vyměnili vzájemné zkušenosti při aplikaci právních předpisů.

Porada týmu byla zaměřena na následující témata:

Novela stavebního zákona

Předseda České komory architektů Ing. arch. Jan Kasl informoval o schváleném novém stavebním zákoně a popsal jeho vývoj. Informoval o vzniku Platformy pro zdravý stavební

zákon, jejímž cílem bylo dosáhnout integrace v oblasti stavebního řádu a dosažení principu jednoho povolení a jednoho razítka na jednom úřadě. JUDr. Hana Nevřalová, MBA, shrnula současný stav, definovala přínosné změny v nové úpravě a upozornila na diskutované záležitosti, které novela nevyřešila dle představ.

Novela zákona o zadávání veřejných zakázek

Vedoucí legislativního oddělení Odboru strategií, práva a elektronizace veřejných zakázek Ministerstva pro místní rozvoj Mgr. Markéta Adámková informovala o nejvýznamnějších změnách, které novela přinesla.

Národní strategie veřejného zadávání

Mgr. Monika Dobrovodská z Ministerstva pro místní rozvoj k odpovědnému zadávání sdělila, že využívání sociálního a environmentálního zadávání je spíše současný trend než tlak Evropské unie. Strategie veřejného zadávání vychází z aktualizovaného programového prohlášení vlády a je obsaženo v § 6 odst. 4 ZZVZ, kde je zadavateli uložena povinnost dodržovat zásady sociálně odpovědného zadávání, environmentálně odpovědného zadávání a inovací, je-li to možné/vhodné.

Aktuální informace z Ředitelství silnic a dálnic

Vedoucí Odboru zakázek ŘSD Bc. Matěj Král informoval o transformaci ŘSD na státní podnik a o přechodu z elektronického nástroje Tender arena do NEN. Dále informoval o změnách, souvisejících s novelou zákona o zadávání veřejných zakázek.

Důležitou složkou působení směrem k odborné veřejnosti je též **publikační a lektorská činnost**. V této oblasti lze zmínit např. články členů týmu v odborných periodikách.

V rámci **informační působnosti** týmu byli členové průběžně (prostřednictvím e-mailů) informováni o některých aktuálních legislativních i nelegislativních záležitostech a novinkách.

Sdružení realizovalo v uplynulém období i tematickou **školicí činnost**.

Začátkem února se uskutečnil prostřednictvím platformy MS Teams webinář Systém CES - představení Centrálního evidenčního systému výrobků, materiálů a směsí na stavby ŘSD.

V polovině dubna proběhl webinář, týkající se řešení růstu cen stavebních materiálů na stavbách dopravní a vodní infrastruktury s využitím metodiky MD a příkazu GR ŘSD.

V pořadí 10. konference Projektování pozemních komunikací se konala dne 24. května 2023.

Sdružení spolupracovalo na přípravě Světového silničního kongresu a společně se SFDI připravilo odpolední odbornou sekci na Silniční konferenci.

V listopadu se uskutečnil on-line seminář k el. stavebnímu deníku.

V listopadu 2023 proběhla konference Asfaltové vozovky.

Dne 1. prosince 2023 se uskutečnil seminář, na kterém byli účastníci seznámeni se změnami v režimu plátcovství DPH u ŘSD po 1. 1. 2024.

Souhrnně je možno konstatovat, že dosaženými výsledky **tým splnil základní úkoly** programu činnosti za uplynulý rok, zejména takto:

1. Sledoval vývoj rekonstrukce stavebního práva, aktivně se zapojil do připomínkování stavebního zákona.
2. V oblasti smluvních podmínek spolupracoval na revizi smluvních zvláštních podmínek Červené knihy FIDIC pro ŘSD.
3. Spolupracoval s ŘSD na problematice úpravy administrace ZBV.
4. Sledoval zavádění elektronického stavebního deníku do praxe.
5. Sledoval zavádění Centrálního evidenčního systému výrobků, materiálů a směsí na stavby ŘSD.
6. V oblasti veřejných zakázek sledoval novelu ZZVZ.

7. Společně s ostatními týmy Sdružení vyvíjel potřebné aktivity v oblasti předpisů v oboru pozemních komunikací.
8. Podílel se na publikační činnosti v odborných periodikách, zejména ve zpravodaji SILNICE MOSTY.
9. Podílel se na přípravě konference Projektování pozemních komunikací 2023, kde byl celý blok věnován legislativě.
10. Podílel se na dalších vzdělávacích akcích.
11. Pokračoval ve spolupráci s příslušnými expertními skupinami a ostatními institucemi.
12. Aktivně spolupracoval při zavedení BIM v ČR.
13. Sledoval vypisování pilotních projektů s multikriteriálním hodnocením nabídek, spolupracoval při nastavování kritérií odpovědného zadávání.
14. Spolupracoval při zavádění metodik SFDI.
15. Plnil informační funkci týmu a průběžně informoval členy týmu o případných legislativních i jiných novinkách, které jsou předmětem zájmu týmu.

5. Související pracovní jednání

V souvislosti s činností týmu, v rámci připomínkování dokumentů a vydávání stanovisek týkajících se zejména tvorby nového stavebního zákona, novely zák. č. 416/2009 Sb., různých vyhlášek, metodik SFDI, BIM, smluvních podmínek FIDIC aj., se uskutečnila celá řada jednání.

Směrnice GŘ ŘSD ČR č. 18/2017 verze 1.4

K revizi SGŘ se konala řada jednání, byly zpracovány a projednány připomínky.

Novela Zákoníku práce

Podařilo se prosadit, že není povinností stavebního dodavatele ručit za mzdy poddodavatelů v celém řetězci, povinnost se bude vztahovat pouze na „prvního neboli přímého“ poddodavatele, pokud tento splní určité podmínky – nebude dlužit na pojištěních, atd. a prokáže to.

Problematika ESG, koordinace problematiky v rámci stavebnictví

Sdružení se zapojilo do připomínkování certifikované metodiky k problematice ESG vznikající v rámci projektu TA ČR. Metodika by se měla týkat především problematiky emisí CO₂. SPS zapojené do řešení projektu ustanovilo pracovní skupinu, do které Sdružení jmenovalo své zástupce.

Novela zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací (liniový zákon)

Novela řeší mj. kritické nerosty, ložiska strategického významu, vyvlastnění a zrychlená povolovací řízení týkající se těžby. Nevztahuje se na nevyhrazené nerosty. V revizi liniového zákona je nemožnost dalšího prodlužování platnosti EIA (pouze jednou).

Byly zpracovány připomínky k návrhu věcného záměru nového zákona o kritické infrastruktuře a návrh vyhlášky o rozsahu financování Ředitelství silnic a dálnic s.p. a způsobu výpočtu výše finančních prostředků poskytovaných mu Státním fondem dopravní infrastruktury.

6. Informační zdroje a spolupráce s jinými institucemi

6.1 Informační zdroje

Převážná část informací je získávána od příslušných předkladatelských resortů a dále v rámci spolupráce s ostatními nevládními organizacemi působícími ve výstavbě.

6.2 Spolupráce s jinými institucemi

Nadále pokračovala úspěšná a přínosná spolupráce s orgány státní správy, s nevládními organizacemi a ostatními institucemi. Jednalo se zejména o následující instituce:

Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR);

Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO);

Ministerstvo dopravy (MD);
Státní fond dopravní infrastruktury (SFDI);
Ředitelství silnic a dálnic (ŘSD);
Svaz podnikatelů ve stavebnictví (SPS);
Česká asociace konzultačních inženýrů (CACE);
Asociace pro veřejné zakázky (AVZ);
Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (ČKAIT);
Česká silniční společnost (ČSS);
Nadace ABF.

7. Plán činnosti na rok 2024, předpokládané termíny jednání

Činnost týmu bude nadále zaměřena na legislativní proces, vytvářející podmínky pro stavebnictví a rozvoj podnikání s orientací zejména na obor pozemních komunikací. Soustředí se na sledování legislativy a zapojování členů legislativního týmu do procesů tvorby a připomínkování příslušných předpisů s cílem aplikovat v nich zkušenosti členů Sdružení z praxe do předpisů. Plán činnosti se váže na postup schvalování legislativy v Poslanecké sněmovně, Senátu a na Plán legislativních prací vlády.

Hlavní úkoly týmu pro rok 2024:

1. Sledovat vývoj rekodifikace stavebního práva, aktivně se zapojit do připomínkování prováděcích vyhlášek ke stavebnímu zákonu.
2. V oblasti smluvních podmínek případně spolupracovat na revizi smluvních podmínek FIDIC.
3. Spolupracovat s ŘSD v problematice úpravy administrace ZBV.
4. Sledovat používání elektronického stavebního deníku v praxi.
5. Sledovat používání Centrálního evidenčního systému výrobků, materiálů a směsí na stavbách ŘSD.
6. V oblasti veřejných zakázek sledovat novelu ZZVZ a stanoviska a metodické pokyny příslušných institucí, vč. rozhodnutí ÚOHS.
7. Společně s ostatními týmy Sdružení vyvíjet potřebné aktivity v oblasti předpisů v oboru pozemních komunikací.
8. Podílet se na publikační činnosti v odborných periodikách (zejména ve zpravodaji SILNICE MOSTY, případně v periodiku Veřejné zakázky v praxi, Stavebnictví).
9. Podílet se na vzdělávacích akcích pořádaných Sdružením.
10. Pokračovat ve spolupráci s příslušnými expertními skupinami a ostatními institucemi.
11. Aktivně spolupracovat při zavedení BIM v ČR.
12. Spolupracovat při zavádění metodik SFDI.
13. Sledovat vypisování pilotních projektů s multikriteriálním hodnocením nabídek, spolupracovat při nastavování kritérií odpovědného zadávání.
14. Spolupracovat při zavádění ESG v ČR.
15. Plnit informační funkci týmu a průběžně informovat členy týmu o případných legislativních i jiných novinkách, které jsou předmětem zájmu týmu.

V roce 2024 se uskuteční porady týmu v závislosti na průběhu přípravy a schvalování právních předpisů, které jsou ve spektru zájmu týmu.

Porady budou nadále organizovány jako společná zasedání s vedením expertních skupin SPS za účasti zástupců státní správy.

Zpracovaly:

Ing. Marie Vebrová, vedoucí týmu
Ing. Radka Knottová, tajemník týmu

V Praze dne 24. 1. 2024

VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI TÝMU Č. 2 PRO PROJEKTOVÁNÍ A PŘÍPRAVU STAVEB ZA ROK 2023

Vedoucí týmu: Ing. Radovan Hrnčíř
Tajemník týmu: Ing. Radka Knottová

1. Poslání a charakteristika týmu

Tým č. 2 pro projektování a přípravu staveb slouží jako platforma pro výměnu informací mezi projektanty a dodavateli stavebních prací. Tyto informace se týkají zejména technologického pokroku, nových materiálů, nových zákonných úprav, metodik a předpisů a jejich dopadů do projektové přípravy staveb a následně do jejich realizace. Dále je místem pro výměnu zkušeností z provádění technického dozoru, který inženýrské kanceláře vykonávají pro investory na stavbách členů Sdružení. Členové týmu č. 2 se účastní zpracování a připomínkování řady předpisů, které přípravu a provádění staveb ovlivňují, mezi něž patří především zákon o zadávání veřejných zakázek, stavební zákon, smluvní podmínky a metodiky. Členskou základnu týmu tvoří delegovaní zástupci členů Sdružení, tj. stavební společnosti, projektové organizace a zástupci ČVUT v Praze a VUT v Brně.

2. Dosavadní činnost týmu

V roce 2023 proběhly 2 porady. Na porady týmu jsou zváni i představitelé nečlenských projektových organizací, pravidelně se jednání účastní ředitel odboru výstavby ŘSD Ing. Petr Kúrka a zástupce Státního fondu dopravní infrastruktury.

Pořadové číslo a datum porady	Místo konání / u firmy	Počet účastníků prezenčně	Počet účastníků on-line
19. porada: 20. 6. 2023	PRAGOPROJEKT, a.s. Praha a on-line prostřednictvím MS Teams	14	11
20. porada: 21. 11. 2023	PRAGOPROJEKT, a.s. Praha a on-line prostřednictvím MS Teams	22	14

3. Členská základna týmu (stav k 31. 12. 2023)

Tým pro projektování a přípravu staveb měl k 31. 12. 2023 celkem 25 členů.

4. Výsledky činnosti týmu v roce 2023 včetně zhodnocení

Vedoucí týmu se účastnil řady jednání týkajících se zvláštních smluvních podmínek Bílé knihy FIDIC. Byly revidovány zvláštní smluvní podmínky Červené knihy FIDIC pro ŘSD.

Členové týmu byli aktivní v projednávání administrace změn během výstavby (ZBV) na stavbách ŘSD a v problematice zásad a požadavků na projektování silnic a dálnic.

Stálou součástí porad týmu se stal bod „Aktuální informace z ŘSD“ přednesený ředitelem úseku výstavby ŘSD Ing. Petrem Kúrkou, který informoval o revizi SGR č. 18/2017, digitalizaci, novém stavebním zákoně, transformaci ŘSD, smluvních podmínkách White Book FIDIC (TDI, nové způsoby zadávání) a revizi Red Book FIDIC (problematika zařazení RDS do nulových položek). Byla diskutována problematika ESG a prezentován postup implementace metody BIM v ŘSD.

Zástupci týmu se rovněž aktivně účastní činnosti Technického redakčního týmu pro stanovení metodiky BIM. Na jednáních byly podávány informace o činnosti TRT a o vývoji zavádění BIM v ČR.

Zástupci týmu se pravidelně účastní práce odborné komise CACE pro přípravu „Normativu cen konzultačních služeb“, který by měl nahradit zastaralý ceník „Unika“, doposud používaný pro stanovení předpokládaných cen konzultačních služeb. Nový normativ by měl být zařazen do řady metodik SFDI jako pomůcka pro stanovování předpokládaných cen konzultačních služeb v soutěžích na veřejné zakázky v resortu MD.

Na týmu byla podána informace o aktualizaci vyhlášky č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích.

Důležitou složkou působení směrem k odborné veřejnosti byla též **publikační a lektorská činnost**. V této oblasti lze zmínit např. články členů týmu v odborných periodikách (např. v časopise SILNICE MOSTY).

V rámci **informační působnosti** týmu byli členové prostřednictvím e-mailů průběžně informováni o některých aktuálních legislativních i nelegislativních záležitostech a novinkách.

Sdružení realizovalo v uplynulém období i tematickou **školicí činnost**. Začátkem února se uskutečnil prostřednictvím platformy MS Teams webinář Systém CES – Představení Centrálního evidenčního systému výrobků, materiálů a směsí na stavby ŘSD. V polovině dubna proběhl webinář, týkající se řešení růstu cen stavebních materiálů na stavbách dopravní a vodní infrastruktury s využitím metodiky MD a příkazu GŘ ŘSD. V pořadí 10. konference Projektování pozemních komunikací se uskutečnila dne 24. května 2023. Sdružení spolupracovalo na přípravě Světového silničního kongresu a společně se SFDI připravilo odpolední odbornou sekci na Silniční konferenci. V listopadu se uskutečnil on-line seminář k el. stavebnímu deníku. V listopadu 2023 proběhla konference Asfaltové vozovky. Začátkem prosince se uskutečnil seminář, na kterém byli účastníci seznámeni se změnami v režimu plátcovství DPH u ŘSD po 1. 1. 2024.

Souhrnně je možno konstatovat, že dosaženými výsledky **tým splnil základní úkoly programu činnosti za uplynulý rok**, zejména takto:

1. Spolupracoval s ŘSD a MD na přípravě zvláštních smluvních podmínek Bílé knihy FIDIC:
 - Byla dokončena a uvedena do praxe část pro projekční a inženýrskou činnost.
 - Podílel se na přípravě a zavedení pro výkon TDI.
2. Sledoval vývoj rekonstrukce stavebního práva, zapojil se do připomínkování stavebního zákona.
3. Spolupracoval s ŘSD v problematice úpravy administrace ZBV.
4. Spolupracoval s GŘ ŘSD na zavedení jiného způsobu zadávání zakázek a jiný způsob provádění služeb TDI.
5. Společně s ostatními týmy Sdružení vyvíjel potřebné aktivity v oblasti předpisů v oboru pozemních komunikací.
6. Zapojil se do přípravy „Metodiky SFDI pro stanovení předpokládaných cen konzultačních služeb a projektových prací“.
7. Spolupracoval při zavádění dalších metodik SFDI.
8. Podílel se na publikační činnosti v odborných periodikách (zejména ve zpravodaji SILNICE MOSTY).
9. Podílel se na přípravě konference Projektování pozemních komunikací 2023.
10. Podílel se na dalších vzdělávacích akcích.
11. Pokračoval ve spolupráci s příslušnými expertními skupinami a ostatními institucemi.
12. Aktivně spolupracoval při zavedení BIM v ČR.
13. Sledoval vypisování pilotních projektů s multikriteriálním hodnocením nabídek, spolupracoval při nastavování kritérií odpovědného zadávání.
14. Plnil informační funkci týmu a průběžně informoval členy týmu o případných legislativních i jiných novinkách, které jsou předmětem zájmu týmu.

5. Související pracovní jednání a činnosti

V souvislosti s činností týmu, v rámci připomínkování dokumentů a vydávání stanovisek (smluvní podmínky FIDIC, metodiky SFDI, BIM aj.), se uskutečnila celá řada jednání.

Směrnice GŘ ŘSD ČR č. 18/2017 verze 1.4

K revizi SGŘ se konala řada jednání, byly zpracovány a projednány připomínky.

Metodika ŘSD M4 – Zásady a požadavky na projektování silnic a dálnic

Členové týmu připomínkovali návrh metodiky.

Problematika ESG, koordinace problematiky v rámci stavebnictví

Sdružení se zapojilo do připomínkování certifikované metodiky k problematice ESG vznikající v rámci projektu TA ČR.

Novela zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací (liniový zákon)

Uskutečnila se řada jednání v rámci přípravy novely, která řeší mj. kritické nerosty, ložiska strategického významu, vyvlastnění a zrychlená povolovací řízení týkající se těžby. Nevztahuje se na nevyhrazené nerosty. V revizi liniového zákona je nemožnost dalšího prodloužení platnosti EIA (pouze jednou).

Metodika stanovení cen konzultačních služeb

Spolupráce s CACE na přípravě metodiky pro zjišťování cen konzultačních služeb jako součást cenových normativů SFDI.

6. Informační zdroje a spolupráce s jinými institucemi

6.1 Informační zdroje

Převážná část informací je získávána od příslušných předkladatelských resortů a dále v rámci spolupráce s ostatními nevládními organizacemi působícími ve výstavbě, např. CACE, Nadace ABF, SIA ČR – Rada výstavby, ČKAIT, ČSS a nečlenské organizace Sdružení.

6.2 Spolupráce s jinými institucemi

Nadále pokračovala úspěšná a přínosná spolupráce s orgány státní správy, s nevládními organizacemi a ostatními institucemi. Jednalo se zejména o následující instituce:

Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR);

Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO);

Ministerstvo dopravy (MD);

Státní fond dopravní infrastruktury (SFDI);

Ředitelství silnic a dálnic (ŘSD);

Svaz podnikatelů ve stavebnictví (SPS);

Česká asociace konzultačních inženýrů (CACE);

Asociace pro veřejné zakázky (AVZ);

Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (ČKAIT);

Česká silniční společnost (ČSS);

Nadace ABF.

7. Plán činnosti na rok 2024

Činnost týmu bude nadále zaměřena na spolupráci v legislativní oblasti prostřednictvím zapojování členů týmu do připomínkování příslušných předpisů, především na sledování přípravy zvláštních smluvních podmínek Bílé knihy FIDIC, zavádění BIM v dopravní infrastruktuře a rekonstrukci stavebního práva.

Hlavní úkoly týmu pro rok 2024:

1. Spolupracovat s ŘSD a MD na přípravě zvláštních smluvních podmínek Bílé knihy FIDIC a na případných revizích Červené knihy FIDIC.
2. Sledovat vývoj rekodifikace stavebního práva, aktivně se zapojit do připomínkování prováděcích vyhlášek ke stavebnímu zákonu.
3. Spolupracovat s ŘSD v problematice úpravy administrace ZBV.
4. Spolupracovat s ŘSD na zavedení jiného způsobu zadávání zakázek a přípravě materiálu „Nové zadávání výkonu stavebního dozoru na stavbách PK“.
5. Společně s ostatními týmy Sdružení vyvíjet potřebné aktivity v oblasti předpisů v oboru pozemních komunikací.
6. Zapojit se do přípravy „Metodiky SFDI pro stanovení předpokládaných cen konzultačních služeb a projektových prací“.
7. Spolupráce při zavádění dalších metodik SFDI.
8. Aktivně spolupracovat při zavedení BIM v ČR.
9. Sledovat používání elektronického stavebního deníku v praxi.
10. Sledovat používání Centrálního evidenčního systému výrobků, materiálů a směsí na stavbách ŘSD.
11. Podílet se na publikační činnosti v odborných periodikách (zejména ve zpravodaji SILNICE MOSTY).
12. Podílet se na vzdělávacích akcích pořádaných Sdružením.
13. Sledovat vypisování pilotních projektů s multikriteriálním hodnocením nabídek, spolupracovat při nastavování kritérií odpovědného zadávání.
14. Spolupracovat při zavádění ESG v ČR.
15. Pokračovat ve spolupráci s příslušnými expertními skupinami a ostatními institucemi.
16. Plnit informační funkci týmu a průběžně informovat členy týmu o případných legislativních i jiných novinkách, které jsou předmětem zájmu týmu.

V roce 2024 se uskuteční porady týmu v závislosti na průběhu přípravy a schvalování předpisů a metodik, které jsou ve spektru zájmu týmu.

Zpracovala: Ing. Radka Knottová, tajemník týmu
Schválil: Ing. Radovan Hrnčíř, vedoucí týmu

V Praze a Brně dne 26. 1. 2024

VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI TÝMU Č. 3 PRO JAKOST ZA ROK 2023

Vedoucí týmu: Ing. Stanislav Bedřich
Tajemník týmu: Ing. Karel Kalivoda, Ph.D.

1. Poslání a charakteristika týmu

Tým pro jakost je stabilizovaným průřezovým týmem, jehož činnost tradičně probíhá ve dvou základních oblastech – oblasti systémového managementu a oblasti kvality stavebních prací. Oblast systémová se zabývá zejména integrovanými systémy managementu a sledováním vývoje v národním akreditačním systému.

Na rozhraní obou zmíněných oblastí je sledování postupů posuzování shody stavebních výrobků návazně na evropskou (CPR) a národní legislativu (zákon č. 22/1997 Sb. a příslušná nařízení vlády).

Tým sleduje oblast kvality stavebních prací provádění vlastních technologických procesů a jejich inovaci, dále kontrolu, zkoušení a dokladování kvality stavebních prací a v neposlední řadě komunikaci mezi investorem a zhotovitelem.

Činnost týmu reaguje na vnější podněty z obou uvedených oblastí, nejen na změny norem i dalších technických a metodických předpisů, ale i na podněty z praxe členských organizací.

V posledních několika letech se činnost týmu orientuje rovněž na vývoj evropské i české legislativy v oblasti posuzování shody stavebních výrobků.

2. Činnost týmu

2.1 Od svého založení v roce 1996 uskutečnil tým do současné doby již 54 pracovních porad.

2.2 V roce 2023 se v souladu plánem činnosti týmu uskutečnily obě plánované porady, a to 29. května pod patronací Skanska a.s. a 14. listopadu pod patronací VIALAB CZ s.r.o. a EUROVIA Kamenolomy, a.s. Obě porady se uskutečnily prezenčně s možností videokonference. Osobní účast na poradách byla závislá na dostupnosti místa jejich konání. Jarní porady se účastnilo 13 a podzimní 23 účastníků.

2.3 Hlavní zaměření činnosti týmu pro jakost v roce 2023.

Tým pro jakost se v roce 2023 kromě aktivit přenesených z orgánů Sdružení zabýval těmito tématy:

- aktivity úseku kontroly kvality staveb ŘSD ČR;
- inspekce betonáren, revize TKP 18;
- digitalizace v gesci ŘSD (elektronický laboratorní deník, elektronický stavební deník, CES);
- vývoj technické legislativy; připravovaná TP a vzorová dokumentace;
- nedostatek stavebních materiálů; možná řešení, dopady do technické legislativy;
- kvalita na silnicích, nejčastější závady;
- výkon stavebního dozoru na stavbách pozemních komunikací;
- využití BIM v dopravních stavbách;
- transformace vyhlášky č. 130/2019 Sb. na 283/2023 Sb.;
- problematika sběru a hlášení nefinančních identifikátorů dle požadavků směrnice EP a Rady EU č. 2022/2464 o podávání zpráv podniků o udržitelnosti;
- pravidelnou aktualizací přílohy č. 1 k části II/4 MP Metodického pokynu systému jakosti PK;

Z výše uvedeného se dále věnujeme funkčnosti a efektivnímu fungování elektronických nástrojů, jako je např. schvalování stavebních výrobků v CES a elektronické laboratorní deníky.

V rámci jednání týmu nadále pokračuje konstruktivní dialog s ředitelem Úseku kontroly staveb ŘSD Ing. Jiřím Hlavatým, Ph.D. Byla zavedena dobrá praxe, kdy se ředitel úseku na jednáních týmu detailně vyjadřuje k předem vytipovaným tématům.

3. Členská základna týmu

Členskou základnu k 31. 12. 2023 tvořilo 26 zástupců členských organizací a přibližně 5 stálých hostů z vysokých škol, státní správy aj.

4. Související pracovní jednání

Členové týmu se účastní tvorby a úpravy vyhlášek na MPO týkající se využívání recyklovaných stavebních materiálů a zemin na stavbách. Spolupracují také na tvorbě a aktualizaci technických předpisů v oblasti PJKP. Další aktivitou je spolupráce s agenturou ČAS.

5. Informační zdroje a spolupráce s jinými institucemi

Tým pro jakost je napojen prostřednictvím svých jednotlivých členů do činnosti významných organizací, jako jsou např.:

- Svaz podnikatelů ve stavebnictví;
- Asociace akreditovaných a autorizovaných organizací;
- Český institut pro akreditaci;
- HK ČR;
- Česká silniční společnost.

6. Zhodnocení činnosti týmu za rok 2023 z hlediska naplnění programu činnosti

Činnost týmu pro jakost v roce 2023 dodržela závěry jednání vedoucích a tajemníků týmů ze dne 1. 3. 2023 v Choceradech. Zvláště potěšitelná je vyšší aktivní účast zástupců členských organizací na poradách týmu.

7. Program činnosti na rok 2024, předpokládané termíny jednání

Pro rok 2024 se předpokládá tradičně jarní (květnová) a podzimní (listopadová) porada. Pořádání jarní porady nabídl Jan Pácal z M-SILNICE a.s. (Hradec Králové).

Náplň týmu bude navazovat na dosavadní aktivity shrnuté do jednotlivých závěrů z porad. Jedná se zejména o hledání nefinančních identifikátorů, kterými budou stavební společnosti prokazovat svůj přínos k plnění EU taxonomie, řešení problematiky ubývajících zdrojů přírodního kameniva a jeho částečnou náhradou recyklovanými materiály, zlepšení možností využití nízkoteplotních asfaltových směsí a edukací v oblastech digitalizace a udržitelnosti, které budou významně ovlivňovat obor stavebnictví.

Rovněž bude nutné připravit se na nové požadavky, které vyplynou z připravovaných prováděcích vyhlášek k novému stavebnímu zákonu, a také analyzovat dopady tohoto zákona na stavby v oblasti výstavby pozemních komunikací.

Zpracoval: Ing. Karel Kalivoda, Ph.D., tajemník týmu

Schválil: Ing. Stanislav Bedřich, vedoucí týmu

V Brně dne 29. 2. 2024

VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI TÝMU Č. 4 PRO VZDĚLÁVÁNÍ ZA ROK 2023

Vedoucí týmu: Mgr. Karin Bílková
Tajemník týmu: Mgr. Eva Procházková

1. Poslání a charakteristika týmu

Tým pro vzdělávání (tým č. 4) se ve své činnosti po dobu svého působení snažil vyvíjet aktivity, pomoc a spolupráci jak v oblasti středního, odborného nebo vysokoškolského studia, tak v oblasti vzdělávání obecně (včetně vzdělávání dospělých v rámci oboru a předávání odborných informací). Tým se také zaměřuje na oblast pracovního práva a personální problematiky.

2. Dosavadní činnost týmu

Tým pro vzdělávání byl ustanoven v prosinci roku 1999.
V roce 2023 se uskutečnila jedna porada týmu, a to na podzim (37. porada).

Datum porady	Místo konání / u firmy	Počet účastníků
18. 10. 2023	STRABAG a.s., Kačírkova 982/4, Praha 5 + on-line	10

3. Členská základna týmu (stav k 30. 12. 2023)

Tým pro vzdělávání měl k uvedenému datu 16 členů, kteří jsou převážně zástupci členských organizací. Jedná se většinou o ředitele nebo vedoucí pracovníky personálních útvarů. Mezi pravidelné hosty týmu patří především Ing. František Mihulka, ředitel SPŠ Chrudim, Ing. Jiří Skalický, ředitel VOŠ a SŠ stavební Vysoké Mýto, a Ing. Petr Svoboda, jednatel Sdružení pro výstavbu silnic. Další hosté jsou zváni dle programu.

4. Činnosti týmu v roce 2023

Ing. Petr Svoboda tradičně informoval členy týmu o činnosti Sdružení za poslední období. Shrnul nejdůležitější informace a aktivity. Informoval o připravované změně zákoníku práce, která diskriminuje stavební firmy tím, že navrhuje povinnost stavebních firem ručit za mzdy svých subdodavatelů. Sdružení se také vyjadřovalo k návrhu zákona č. 309/2006, zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, kde připomínkovalo především problematiku koordinátora bezpečnosti práce. Zmínil rovněž spolupráci Sdružení v rámci XXVII. Světového silničního kongresu.

Akce ROAD FEST

V roce 2023 se za podpory členských firem Sdružení a dalších subjektů konaly dvě akce na podporu silničního stavitelství ROAD FEST (www.roadfest.cz), a to 15. června 2023 na Výstavišti České Budějovice spolu s akcí Dobrodružství s technikou, kterou pořádá Jihočeská hospodářská komora. Na akci ROAD FEST se prezentovaly různými aktivitami členské firmy Sdružení (Colas, Kámen a písek, M-silnice, MI Roads, Pragoprojekt, SaM silnice a mosty, Strabag, Swietelsky, VINCI Construction), ČSS a SPŠ stavební České Budějovice. Na stánku ČČK si účastníci mohli vyzkoušet první pomoc, na stánku BESIP znalosti bezpečnosti silničního provozu a u ÚAMK si mohli vyzkoušet trenážer nárazu. Doplněním bylo vystoupení parkouristů. Návštěvnost akcí byla přes 7 000 lidí, akce měla velmi pozitivní ohlasy.

Další ROAD FEST se konal 22. září 2023 na náměstí T. G. Masaryka v Lipníku nad Bečvou spolu s dnem otevřených dveří SPŠ stavební Lipník nad Bečvou. Akce se zúčastnily

společnosti MI Roads, Skanska, SQZ, Strabag, Swietelsky, připojilo se aktivitou také SPS a Policie ČR. Správa silnic Olomouckého kraje a Ředitelství silnic a dálnic poskytly mj. několik silničářských vozů a akce byla znovu doplněna vystoupením parkouristů a ukázkou první pomoci. Akce měla opět pozitivní ohlas.

Na jednání týmu padla otázka, kde se bude konat ROAD FEST 2024. Ideální je spojení akce s oslavami středních průmyslových škol, případně s dny otevřených dveří, kdy se předpokládá větší účast dětí, případně dospělých. Byly navrženy lokality: České Budějovice, Havlíčkův Brod, Opava, Brno. Akce se nakonec budou konat ve dvou městech – opět v Českých Budějovicích spolu s Dobrodružstvím s technikou, a to 6. června 2024, a v Havlíčkově Brodě 20. září 2024 na Havlíčkově náměstí spolu s oslavami výročí založení SPŠ stavební v Havlíčkově Brodě.

ROAD FEST v Brně by se mohl konat v roce 2025, kdy SPŠ stavební připravuje oslavy 140. výročí založení školy, a to v září, příp. na začátku října 2025.

Ing. Jiří Skalický navrhl konání akce ROAD FEST v roce 2027 opět ve Vysokém Mýtě, kdy bude výročí 130 let školy, případně i rok 2025.

V první polovině června 2024 chystá SPS v Liberci akci se stavební tematikou. Je třeba ohlídat, aby termíny akce ROAD FEST nekolidovaly s touto, případně jinou akcí.

Další možností je připojit akci ROAD FEST k festivalu Maker Faire (www.makefaire.cz), který se koná na různých místech ČR. V roce 2023 se konal v 10 městech ČR.

Ing. Jiří Skalický z VOŠ a SŠ stavební Vysoké Mýto k připravovaným akcím zmínil také tradiční Slavnostní setkání stavařů (konalo se 20. 11. 2023) a obrátil se na přítomné s prosbou, zda by podpořili slavnostní ceremoniál.

Ing. Svoboda připomněl, že Sdružení připravovalo také příměstské tábory ROAD CAMP a v případě konání dalšího ročníku požádal přítomné o podporu formou sdílení nabídky zaměstnancům. ROAD CAMP by se mohl konat na VOŠ stavební a SPŠ stavební v Praze, která má dostatečné prostory i zázemí pro jeho konání.

NCS 4.0 – projekt Stavební gramotnost

Paní Tamara Almeida z Národního centra Stavebnictví 4.0 představila projekt Stavební gramotnost, jehož cílem je edukovat a ukázat nejmodernější technologie ve stavebnictví a motivovat ke studiu stavebnictví. V současné době běží projekty Energetická gramotnost, Klimatická gramotnost, Technologická gramotnost. Každý z projektu je trošku jiný – Klimatická gramotnost má formu konferencí a podcastů a na její tvorbě se podílejí přímo studenti ZŠ a SŠ. Technologická gramotnost – přednášky probíhají na školách, jsou zdarma a přednášejí mladí lidé. Jsou určeny pro studenty 8.–9. tříd ZŠ či 3.–4. ročníků SŠ. Za rok proběhnou přednášky na 50–60 školách, rádi by tento počet navýšili na 100. Projekt Technologická gramotnost představila prostřednictvím videa Na hodinu studentem. Projekt Stavební gramotnost by byl 4. projektem. NCS 4.0 má tedy velké zkušenosti s přípravou a provozem a rovněž síť škol ZŠ a SŠ, kde je znají a mají zájem o další projekty. Proto by také rádi oslovili další firmy o spolupráci na projektu. Další informace k projektu jsou na stránkách www.technologicka-gramotnost.cz/nsc_4.0 či www.ncs40.cz. Sdružení seznámilo s projektem také své další členy prostřednictvím Informace pro členy.

Výzva 040 Společně za vzděláváním

Sdružení pro výstavbu silnic podalo žádost k Výzvě 40 OP Zaměstnanost+ Společně za vzděláváním (<https://www.esfcr.cz/vyzva-040-opz-plus>). Oprávněnými žadateli byla profesní a podnikatelská sdružení a cílovou skupinou zaměstnanci členských subjektů. Forma vzdělávání je prezenční i on-line, forma kurzů – kurzy pro vlastní skupinu zaměstnanců (tzv. uzavřené kurzy, 12 osob), kurzy pro jednotlivce (tzv. otevřené kurzy, pořádá vybraný dodavatel, do kurzů se zapojuje více firem či svazů). Snahou je zapojit osoby 55+. Projekt probíhá 3 roky (od 1. 1. 2024, max. 36 měsíců). Každá zapojená osoba (zaměstnanec) by měla absolvovat 40 hodin výuky, ideálně 8 hod. á 60 minut.

Sdružení byla žádost o dotaci schválena. Po podání žádosti došlo ze strany zadavatele ke změně/snížení sazeb jednotkových nákladů. Oproti rozpočtu projektu, který byl původně stanovený na 14 999 356 Kč, bylo zadavatelem přiznáno 13 625 198 Kč. Bylo připraveno výběrové řízení na dodavatele, který by projekt zastřešoval – byla vybrána vzdělávací společnost PROFIMA EFFECTIVE. Následovat budou informační schůzky s firmami a podrobná prezentace projektu s nabídkou vzdělávacích programů.

Připravované akce

Členové týmu byli informováni o připravovaných akcích (STEPS, Silniční akademie...) s tím, že pozvánky a programy naleznou na stránkách Sdružení (www.sduzeni-silnice.cz), kde mají možnost také přihlásit své zaměstnance. Dne 28.–29. 11. 2023 se konala konference Asfaltové vozovky, program a další informace o konferenci jsou dostupné na stránkách www.asfaltove-vozovky.cz. Zástupci HR byli informováni, že se v rámci konference bude také konat 29. 11. 2023 studentské dopoledne, bylo by vhodné vymezit si pro ně časový prostor a osobu, která by se jim po určitou dobu věnovala.

Strategie SPS – informace

Na jednání týmu byl pozván Ing. Pavel Ševčík, s tím, že by navázal na schůzi SPS z června 2023 a předal informace a pro podporu odborného technického školství strategii. Bohužel se jednání nemohl zúčastnit. Ing. Petr Svoboda proto připomenul, že informace z červnového jednání byly poslány týmu č. 4. Jakmile obdržíme další informace ohledně postupu jednání na MŠMT či dalších institucích, opět budou předány týmu. Ing. Skalický zmínil, že na setkání středních škol zazněla informace z MŠMT, že Strategie SPS „leží“ na tripartitě a budou ji brát jako jeden ze vstupů při revizi odborného školství. Sdělil také, že by chtěl tlačít na to, aby na MŠMT bylo upraveno také další vzdělávání.

5. Související aktivity a další jednání

Nadále vychází zpravodaj SILNICE MOSTY, k dispozici jsou webové stránky zpravodaje www.silnice-mosty.cz, které jsou plněny průběžně. O aktuálních událostech v oboru jsou členové informováni také prostřednictvím facebookové stránky Sdružení. Dalším informačním zdrojem o aktivitách Sdružení jsou webové stránky www.cestacz.cz, kde jsou mimo jiné kontakty na střední průmyslové školy a kariérní stránky firem z oboru silničního stavitelství.

6. Informační zdroje a spolupráce s jinými institucemi

Členové týmu pro vzdělávání získávají informace z odborných seminářů, školení, časopisů, publikací a konferencí. Trvale spolupracují s vysokými školami, např. VUT v Brně, ČVUT v Praze, renomovanými personálními agenturami, ČKAIT atd. Dlouhodobá je spolupráce se SPŠ Chrudim, byla navázána také spolupráce s dalšími středními i základními školami.

7. Plán činnosti na rok 2024, předpokládaný termín jednání

Na další schůzce se budou řešit předem dojednaná aktuální témata. Další jednání týmu č. 4 bude naplánováno na jaře 2024.

Zpracovala: Mgr. Eva Procházková, tajemník týmu

Schválila: Mgr. Karin Bílková, vedoucí týmu

V Praze dne 28. 2. 2024

VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI TÝMU Č. 5 PRO MOSTY ZA ROK 2023

Vedoucí týmu: Ing. Pavel Mařík

Tajemník týmu: Ing. Maria Míková

1. Poslání a charakteristika týmu

Tým pro mosty byl založen v prvním roce vzniku Sdružení pro výstavbu silnic, to je v roce 1981, za účelem předávání vzájemných odborných poznatků a zkušeností v oblasti výstavby a projektování mostů mezi zástupci členských organizací Sdružení. Další podstatnou náplní týmu bylo a je sledování stavu technických předpisů, to je norem ČSN a ČSN EN, TKP a TP pro obor mostů, a **spoluúčast při jejich tvorbě a připomínkování podle odbornosti jednotlivých členů týmu** v oblasti betonu, oceli, sanačních a izolačních hmot a výrobků, mostních závěrů, ložisek atd. Pro členy týmu jsou důležité každoroční **informace jednatele Sdružení o přípravě staveb, o výši finančních prostředků** vyčleněných na dopravní stavby, o změnách zákonů souvisejících se stavbami a informace z jednání Sdružení s MD a ŘSD ČR.

V posledních letech se činnost týmu zaměřila zejména na spolupráci při tvorbě norem EN a ČSN a aktualizaci resortních předpisů, to je na omezení počtu a rozsahu TP, kterých je přes 200. Tak značný rozsah TP, často i jejich zastaralost, vede k nejasnostem, následně k neodborným a protichůdným požadavkům některých investorů a tím k prodražování staveb.

2. Dosavadní činnost týmu

Od roku 2008 je tým svoláván jednou za rok, a to jako jednodenní. Při jednodenním jednání probíhá v dopoledních hodinách jednání dle programu na pozvánce a na odpoledne bývá zajištěna odborná exkurze na vybrané mostní objekty.

V roce 2023 se 30. jednání uskutečnilo dne 5. prosince v Praze. Jednání se zúčastnilo 7 členů, 5 hostů a 3 členové se připojili online přes aplikaci MS Teams.

3. Členská základna týmu (stav k 31. 12. 2023)

Tým je složen z odborníků z oblasti projektování a výstavby mostů z členských organizací Sdružení a přes 20 let jsou na jednání týmu zváni zástupci specializovaných firem, které souvisí s mostní výstavbou – hydroizolace, ložiska, sanační hmoty apod.

V současné době má tým pro mosty **24 členů a 6 „stálých hostů“**, kteří jsou na jednání týmu zváni pravidelně. Na jednání týmu pro mosty jsou rovněž zváni zástupci ŘSD ČR, ČVUT v Praze, Fakulta stavební a VUT v Brně, Fakulta stavební.

Ze stálých hostů se v posledních letech pravidelně zúčastňuje jednání týmu Ing. J. Hlavatý, Ph.D., ŘSD ČR, který podává týmu aktuální informace týkající se problematiky mostů řešené v rámci ŘSD ČR, a Ing. D. Šimlerová, PRAGOPROJEKT, a.s., která podává informace o stavu v přípravě a připomínkování resortních předpisů MD. Ze specializovaných firem se většiny jednání zúčastňuje Ing. K. Matějů, CSc., IZOMEX, s.r.o. – hydroizolace, a J. Horský – laboratoř Horský s.r.o., která provádí zkoušky hydroizolací mostovek. Důležitá pro jednání týmu je pravidelná účast jednatele Sdružení Ing. Petra Svobody.

Současným vedoucím týmu je od 8. 12. 2016 Ing. Pavel Mařík z firmy SMP CZ, a.s., a tajemníkem týmu je od dubna 2019 Ing. Maria Míková.

4. Výsledky činnosti týmu v roce 2023 včetně zhodnocení činnosti a plnění úkolů

V průběhu jednání týmu byly podány a projednány následující informace:

Ing. Jiří Hlavatý, Ph.D., ředitel Úseku kontroly kvality staveb Ředitelství silnic a dálnic ČR prezentoval poruchy na mostech, se kterými se v poslední době ŘSD ČR setkalo na svých stavbách.

Poté informoval o digitálních systémech ve správě ŘSD ČR. Na úvod představil Centrální Evidenční Systém (CES). Informoval, že v loňském roce proběhla opětovná registrace uživatelů do aplikace, která probíhá již plně automaticky. Každé pondělí probíhá školení pro nové uživatele. Byly osloveni výrobci zásadních materiálů, výrobků a směsí k zahájení registrace a vložení jejich produktů.

Veškeré schválené varianty výrobků za stavbu je možno operativně vypsát do excelovského souboru. Došlo k úpravě finálních výpisů schválených výrobků pro stavbu a možnosti jejich editace. Byl dořešen systém práce výrobců s databází jejich výrobků, čímž došlo ke snížení pracnosti, kterou má zhotovitel při podávání žádostí o schválení výrobku na stavbu. Vyšší informovanost uživatelů o nových funkcionalitách (položka menu Informace, možnost stažení manuálů). Postup předschvalování zkoušek typu AS a průkazních zkoušek BS byl doplněn o požadavky laboratoří. V návaznosti na větší zapojení výrobců dojde ke zjednodušení vkládání žádostí. Pracuje se především na schvalování průkazních zkoušek betonových a asfaltových směsí a schvalování typových dokumentací a CTD v CES.

K 1. 11. 2023 měl CES celkem 425 uživatelů, bylo schváleno 1 235 materiálů na stavbě a bylo založeno 18 staveb.

K elektronickému stavebnímu deníku (ESD) Ing. Hlavatý zmínil, že dle ZTKP má být vždy použit u nadlimitních veřejných zakázek. U ostatních zakázek je použití ESD v kompetenci zadavatele zakázky a v případě ŘSD je ESD veden z rozhodnutí zadavatele na zakázkách dle Zelené knihy FIDIC. Software je členěn na webovou aplikaci, mobilní aplikaci a desktopovou aplikaci. V mobilní aplikaci prozatím nefunguje podepisování. Vývoj ESD probíhá 3 roky a aktualizace probíhají průběžně na základě rozvojových požadavků. K 1. 11. 2023 bylo v systému 3 178 stavebních deníků, 70 845 podepsaných zápisů a 1 047 aktivních uživatelů.

V dalším bodě informoval Ing. Martin Luňáček, Ph.D., MBA, z Ředitelství silnic a dálnic ČR o připravovaných TKP 18. V rámci pracovních skupin pro beton se řeší zkouška CHRL, recyklace, průkazní zkoušky a UHPC. Činnost skupiny pro vibrolisované výrobky byla již ukončena, neboť je problematika zapracována. V rámci TKP 18 je navrženo nové rozdělení, a to na technologii čerstvého betonu, prefabrikaci a betony s recyklovaným kamenivem. Měla by být zařazena nová Příloha 1 – Průkazní zkoušky. U vibrolisovaných výrobků dojde k doplnění článků 18.1.2 a 18.2.4.4. a také úpravě článku 18.2.13 Vibrolisovaný beton – požadavky (specifikace) na: „Pro betonové směsi výrobků vyráběných vibrolisovanou technologií jsou odlišné požadavky na výsledné parametry a požadavky na složení směsi, které se řídí dle výrobkové normy daného typu výrobku, dále neplatí požadavky na průkazní zkoušku dle Přílohy 1, kap. 18 TKP.“ Uvedeny byly také změny v člancích 18.4.2.1 a 18.4.2.9. Ruší se tabulky 2 až 4. Termín pro předání čistopisu je duben 2024. Následně bude dokument zaslán k připomínkám.

Ing. M. Luňáček poté zmínil směrnici GŘ č. 8/2021, která je platná od září 2021 a která nahrazuje metodický pokyn z 1. 11. 2008. Dochází k novému dělení závěrečných zpráv, a to na souhrnnou/dílní zprávu zhotovitele o hodnocení jakosti stavebních prací (SZZ/DZZ) a zprávu zhotovitele o hodnocení jakosti stavebních prací objektů cizích majetkových správců (ZZM).

Ing. Dagmar Šimlerová informovala o vadách a chybách při zpracování projektové dokumentace. V poslední době často dochází ke spojování dokumentace DÚR a DSP do DUSP. Tato dokumentace musí respektovat všechny podmínky pro zpracování DÚR a také přesně zpracovat i podmínky DSP. Tato dokumentace je zpracovaná podle vyhlášky

č. 583/2020 Sb., Příloha č. 2. Také další stupeň dokumentace pro výběr zhotovitele musí být řešen dle platných předpisů – vyhlášky č. 146/2008 Sb. V roce 2022 vešla v platnost směrnice pro dokumentaci staveb pozemních komunikací, která přehledně řeší podmínky ve vazbě na platné zákony a vyhlášky, které určují dokumentace a související podmínky. Ve velkých projektových firmách je zpravidla oddělení, které informuje pracovníky o aktualizacích a změnách předpisů, zákonů a vyhlášek. V menších firmách a u OSVČ se často dochází k používání již neplatných předpisů. Taktéž je to způsobeno opisováním textů a výkresů.

Velkým problémem bývá také koordinace jednotlivých objektů na stavbě. Výstup, který bývá předložen ke kontrole, má charakter dokumentace z různých staveb. Při projednávání připomínek také vychází najevo, že projektanti připomínky nečetli a nepřipravili jejich řešení.

Chybou ve zpracování dokumentace bývá také nedostatek podkladů, které stanoví základ řešení projektů. Požadavek na geodetické zaměření území, základní inženýrskogeologický průzkum, korozní a hydrotechnický průzkum, posouzení vozovek z hlediska poruch a jejich materiálů při opravách bývá překážkou.

Argument u nedostatečného geologického průzkumu podle TP 76 někdy bývá, že území je stejnorodé a další průzkum by více neukázal. V realizaci takové dokumentace je potom třeba z důvodu nedostatečného inženýrskogeologického průzkumu problém odlišného založení a s tím spojené ZBV.

Řeší se také aktualizace některých norem pro mosty. Připravuje se revize ČSN 73 6200:2011 Mosty – Terminologie a třídění a ČSN 73 6201:2008 Projektování mostních objektů. Je třeba také řešit revizi ČSN 73 6242:2010 Navrhování a provádění vozovek na mostech pozemních komunikací, ale je třeba sehnat odborníka na komunikace a izolace.

K revizi ČSN 73 6201 již probíhají jednání se zástupci pro vodohospodářské části normy a železniční části. V problematice vody (kapitola 12 a 13) nejsou velké změny. Je třeba podrobněji řešit propustky s odkazy na TP 232 – Propustky a most malých rozpětí (2012), TP 204 – Hydrotechnické posouzení mostních objektů na vodních tocích (2009) a opravit chyby v aktuálním znění (např. chybně uvedená šířka místo délky apod.).

V rámci železnic je nutno řešit rozšíření parametrů pro vysokorychlostní tratě, tj. pro rychlosti vyšší než 200 km/h. Připravují se také tzv. rychlá spojení (VRT), kde se uvažuje s rychlostí do 350 km/h. Ze strany zadavatele Správy železnic jsou k dispozici pouze informativní materiály ve formě manuálu, který vychází z francouzských zvyklostí. Normativní sjednocení však zatím nebylo nastaveno. Doplnění normy v rámci revize by mělo stanovit jednotné podmínky pro prostorové a konstrukční uspořádání mostních objektů a opěrných zdí na železnici a nad železnicí a také je třeba stanovit požadavky a podmínky pro vybavení řešených inženýrských konstrukcí.

Také je třeba normu sjednotit s dalšími normami, konkrétně ČSN 73 6200:2011 Mosty – Terminologie a třídění, ČSN 73 62220:2011 Evidence mostních objektů pozemních komunikací, ČSN 73 6221:2018 Prohlídky mostů pozemních komunikací, ČSN 73 6222:2013+Z1:2015 a eurokódy z roku 2010. Terminologie musí být také navázaná na ČSN 73 6101:2018 Projektování silnic a dálnic a ČSN 73 6110:2006, která je ovšem nyní v revizi a norma byla přeplánovaná na rok 2024. Problémem je také vedení inženýrských sítí v a na mostu, především vedení plynovodních potrubí a produktovodů.

Ing. Jan Volek stručně informoval o revizi ČSN 73 6200. Proběhlo úvodní jednání zpracovatelů, na kterém zazněly náměty k revizi. Bylo domluveno, že pojmy a termíny budou seřazeny abecedně. V příloze zůstanou uvedeny termíny označující konstrukce v současnosti již nebudované. Třídění jednotlivých typů mostů, částí mostních objektů bude uvedeno logicky po jednotlivých úrovních názvosloví. Norma bude uvedena do souladu s dalšími navazujícími normami, českými i evropskými, a dalšími dokumenty pro mosty, jako jsou mostní listy, protokoly z mostních prohlídek a systémy, jako např. Centrální evidence

vad a evidencí mostů, např. BMS. Některé názvosloví bude doprovázeno větším počtem obrázků, než je to v současné normě. Obrázky budou ukazovat též rozhraní jednotlivých částí mostů tam, kde to dnes není zcela jasné (například měření rozpětí u rámu, hranice mezi spodní stavbou a nosnou konstrukcí rámu). Dojde k oddělení terminologie pro drážní mosty a mosty pozemních komunikací. Dojde k oddělení názvosloví pro mosty různých stavebních materiálů, především betonu a oceli.

Ing. Petr Svoboda připomenul významné aktivity Sdružení za poslední období. Všechny tyto informace jsou dostupné na webu Sdružení a jsou distribuovány pověřeným zástupcům členských organizací s příslušnými přístupovými právy formou pravidelných Informací. Informoval o připravovaném školení STEPS, které proběhne v lednu a únoru 2024, o dokončené revizi TP 170, který čeká na publikování, aplikaci Elas, školeních, které bude Sdružení pořádat s využitím dotace a ESG.

Následně Ing. Svoboda informoval o studii dostupnosti kameniva pro plánované stavby dálnic a silnic I. třídy a železniční infrastruktury. Cílem bylo vyhodnotit stav a perspektivy využívání ložisek stavebního kamene a štěrkopísku na území ČR, kvantifikovat vývoj spotřeby surovinových zdrojů pro zajištění realizace plánovaných staveb dopravní infrastruktury, pro jednotlivé kraje zhodnotit reálnou životnost disponibilních objemů zásob těžných ložisek stavebního kamene a štěrkopísku, analyzovat průběh povolovacího procesu k zajištění veřejnoprávních povolení pro otevření nové těžební lokality a definovat zásadní problémy v povolovacím procesu a navrhnout doporučení pro další etapy řešení.

Výstupem je revize zákona č. 416/2009 Sb. v podobě zákona č. 465/2023 Sb., kde jsou řešeny kritické nerosty, ložiska strategického významu, vyvlastnění, zrychlená povolovací řízení týkající se těžby. Zavádí zvláštní právní režimy pro správní řízení o stanovení dobývacích prostor, povolování těžby a vyvlastňování nemovitostí ve prospěch těžby. Účelem je zrychlení a usnadnění těchto správních řízení a omezení procesní ochrany práv vlastníků, obcí i dotčené veřejnosti na jedné straně a veřejných zájmů chráněných zvláštními zákony na druhé straně. Zvláštní právní režimy mají platit pro obecně (zákonem) vymezené „kritické nerosty“ a dále pro individuálně vymezená „ložiska strategických nerostů“ (vymezená formou nařízení vlády). To jsou ložiska vymezené dvěma znaky. Materiální znak spočívá v tom, že jde o ložiska „kritických nerostů“, což mají být v zákoně taxativně vyjmenované druhy nerostů (včetně vápence, stavebního kamene a štěrkopísku). Formální znak spočívá v tom, že jde o ložiska, která vymezí vláda formou nařízení. Zavádí vyvlastňovací účel ve prospěch těžby „ložisek strategických nerostů“. Zavádí – prostřednictvím odkazu na zvláštní ustanovení liniového zákona o vyvlastnění – urychlený režim vyvlastňování nemovitostí ve prospěch těžby (s omezenou ochranou práv vlastníků nemovitostí). Zavádí do horního zákona a do zákona o hornické činnosti zvláštní procesní pravidla urychlených správních řízení týkajících se těžby, správní řízení týkající se těžby „kritických nerostů“, resp. „ložisek strategického významu“ mají být podobně urychlená, jako jsou nyní urychlená správní řízení o povolení a umístění staveb veřejné infrastruktury v režimu liniového zákona. Tímto došlo k definování veřejného zájmu v oblasti těžby a návazně také surovinové potřeby pro strategické infrastrukturní projekty. Veřejný zájem ochrany životního prostředí dále existuje, došlo pouze k určitému vyrovnaní obou (někdy protichůdných) veřejných zájmů.

5. Související pracovní jednání

V roce 2023 proběhla:

- účast na 24. poradě vedoucích a tajemníků týmů Sdružení dne 20. března 2023,
- účast na zasedáních správní rady Sdružení v roce 2023 – vedoucí týmu,
- pravidelná účast přípravného výboru mezinárodního symposia MOSTY 2023, MOSTY 2024 a diskuzního semináře Mosty 2023,
- účast na 28. mezinárodním sympoziu MOSTY, které se konalo 20. a 21. dubna 2023,
- účast v předsednictvu mezinárodního semináře Mosty,
- účast na diskuzním semináři Mosty dne 12. a 13. října 2023.

6. Informační zdroje a spolupráce s jinými institucemi

Členům týmu jsou na jednání pravidelně předávány informace:

- z MD, ŘSD ČR, SFDI o financování a přípravě staveb prostřednictvím jednatele Sdružení;
- o úpravách zákonů souvisejících s výstavbou mostů – jednatel Sdružení Ing. P. Svoboda;
- o hlavních činnostech Sdružení a pořádaných odborných akcích – Ing. P. Svoboda;
- o aktuálním stavu v tvorbě a připomínkování resortních předpisů – Ing. D. Šimlerová;
- z TC 254/WG 6 o EN pro Hydroizolační pásy a folie – Hydroizolace betonových mostovek – Ing. D. Matoušek;
- informace od výrobců a zhotovitelů hydroizolací mostů, výrobců ložisek, mostních závěrů apod. – Ing. Matějů, CSc., IZOMEX, s.r.o., Ing. F. Řehoř, Ph.D. – informace z TC 167 Ložiska apod.

7. Plán činnosti na rok 2024, předpokládané termíny jednání

Činnost týmu bude nadále zaměřena na:

- úpravy zákonů prostřednictvím jednatele Sdružení Ing. Svobody;
- vzájemné informace a zkušenosti z přípravy a výstavby mostních objektů;
- účast na přípravných výborech mezinárodního sympozia MOSTY 2024 a diskuzního semináře Mosty;
- práce v předsednictvu sekce na mezinárodním sympozium MOSTY 2024;
- účast vybraných odborníků v TRR při zpracování a připomínkování TKP, TP, ČSN – účast v technické radě na TP 42 Opravy, obnovy a přestavby ocelových nosných konstrukcí mostů, TKP 19 C Protikorozní ochrana ocelových mostů a konstrukcí při opravách a rekonstrukcích, TP 124 Základní ochranná opatření pro omezení vlivu bludných proudů na mostní objekty a ostatní betonové konstrukce pozemních komunikací;
- podávání informací o aktuálním stavu TP, TKP, EN a ČSN pro obor mostů;
- účast na odborné publikační činnosti – zpracování odborných článků do zpravodaje SILNICE MOSTY.

V roce 2024 je plánováno jednodenní jednání týmu pro mosty, a to na červen 2024.

Zpracovala: Ing. Maria Míková, tajemník týmu
Schválil a upravil: Ing. Pavel Mařík, vedoucí týmu

V Brně dne 12. 2. 2024

VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI TÝMU Č. 6 PRO ASFALTOVÉ TECHNOLOGIE ZA HORKA ZA ROK 2023

Vedoucí týmu: Ing. Zdeněk Komínek, Ing. Petr Bureš
Tajemník týmu: Ing. Milan Slavíček

1. Poslání a charakteristika týmu

Tým č. 6 pro asfaltové technologie za horka řeší problematiku v oblasti asfaltových směsí ve vazbě na technické normy a předpisy a technická řešení technologií pro pozemních komunikace.

K hlavním činnostem týmu i nadále patří sledování problematiky norem z oblasti asfaltových směsí, asfaltových pojiv a také návaznost na předpisy MD a ŘSD.

Do programu týmu byly zařazovány informace:

- z jednání CEN/TC 227 Silniční materiály pro WG 1 Asfaltové směsi,
- z jednání CEN/TC 227 Silniční materiály pro WG 5 Povrchové vlastnosti vozovek,
- z normalizace – tvorba norem
- přechod na ČSN 73 6121:2023,
- k aktualizaci technických předpisů resortu Ministerstva dopravy – TKP 7 a TP 170 MD,
- z Technických komisí EAPA,
- k novým technologiím a zkušebním postupům pro hodnocení aktivity fileru.

2. Dosavadní činnost týmu

V roce 2023 se uskutečnily dvě porady týmu č. 6.

26. 4. 2023	Konferenčním sále hotelu Zámek Valeč	Účastníků jednání – 36 připojeno on-line – 5 omluveni – 12
19. 10. 2023	Na stavbě PPP projektu D4 a v zasedací místnosti společnosti DIVia stavební v Mníšku po Brdy	Účastníků jednání – 24 připojeno on-line – 6 omluveni – 6

3. Členská základna týmu (stav k 31. 12. 2023)

Stálí členové týmu jsou zástupci členských organizací Sdružení pro výstavbu silnic. Dále se týmu účastní zástupci vysokých škol (ČVUT v Praze a VUT v Brně), pracovníci laboratoří a autorizovaných osob/oznámených subjektů.

Podle zvoleného programu jsou zváni vybraní hosté ze státní správy – MD a ŘSD.

Toto složení členské základny se jeví jako velmi výhodné právě pro:

- normalizační činnost – členové týmu se podílí na zpracování a připomínkování norem z CEN/TC 227 Silniční materiály pro WG 1 Asfaltové směsi a WG 5 Povrchové vlastnosti vozovek,
- normalizační činnost – členové týmu se podílí na zpracování ČSN z oblasti pozemních komunikací,
- spolupráci na tvorbě resortních předpisů pro oblast asfaltových směsí TKP a TP,
- zajišťování odborných a vzdělávacích akcí, které pořádá Sdružení pro výstavbu silnic v oblasti asfaltových směsí – školení k technickým předpisům, odborné exkurze apod.,
- projednávání technických řešení u technologií používaných na pozemních komunikacích.

4. Výsledky činnosti týmu v roce 2023 včetně zhodnocení činnosti a plnění úkolů

Členové týmu se aktivně podíleli na práci týmu v roce 2023. Tým splnil všechny plánované úkoly stanovené na jednání týmu.

Hlavní náplň týmu v roce 2023 byla hlavně zaměřena na normalizační činnost. Členové týmu se podílí na připomínkách k připravovaným návrhům norem technických předpisů.

V roce 2023 práce týmu navazovala na normalizační činnost z roku 2021 a 2022, kdy se připravoval návrh revize normy ČSN 73 6121 Stavba vozovek – Hutněné asfaltové vrstvy – Provádění a kontrola shody.

V roce 2023 se řešily zkušenosti s přechodem na ČSN 73 6121:2023 a TKP 7:2023.

43. porada

Hlavními body jednání byly:

- přechod na ČSN 73 6121:2023 a TKP 7:2023 – stanovisko ŘSD,
- zkušenosti s přechodem na ČSN 73 6121:2023 a TKP 7:2023.

K tomuto bodu jednání vystoupil Ing. Jiří Škrabka z ŘSD ČR a měl podat upřesňující informaci k dopisu, který zaslalo ŘSD 17. 3. 2023 jako informaci pro zhotovitele a projektanty – přechod na ČSN 73 6121:2023 a TKP 7:2023. Dopis krátce okomentoval, ale ještě uvedl, že těsně před konáním jednání týmu ŘSD ČR požádalo agenturu ČAS o doplnění normy ČSN 73 6121 o přechodné období, kdy bude platit i ČSN 73 6121:2019, a tím dojde k souběhu platnosti obou norem s předpokladem do 30. 6. 2024.

Tato informace vyvolala rozčarování a také dost bouřlivou diskusi všech přítomných. Ing. Škrabka upozornil na to, že v tomto přechodném období budou pravděpodobně muset být v zadávacích řízeních pro normu ČSN 736121:2019 používány požadavky TKP 7:2008 a pro normu ČSN 73 6121:2023 používány požadavky TKP 7:2023.

ŘSD ČR by mělo zveřejňovat pro jednotlivá zadávací řízení upřesňující informace. U staveb, kdy je stavební povolení ve velké rozpracovanosti, je možné použít novou normu (verze 2023) anebo starou normu (verze 2019).

Ing. Jiří Škrabka podal rovněž informaci ke schvalování ITT zkoušek:

- do 31. 3. 2023 podle staré normy a podle starého schvalování na 5 let,
- od 1. 4. 2023 podle staré normy, ale jen na konkrétní stavby,
- od 1. 6. 2023 dvoukolejnost podle staré i nové normy a schválení na 5 let.

K problematice ITT také uvedl, že staré zkoušky typu, které mají ještě platnost 3 nebo 4 roky, půjdou přeschválit, když půjdou přehodnotit na novou normu. Pro směsi ACO 11+ bude třeba doplnit zkoušku ITSR a bude předložen dodatek ITT s doplněním.

V diskusi Ing. Petr Svoboda uvedl, že při přechodu na novou normu se neřešila vazba na TKP. K tomu Ing. Škrabka konstatoval, že nejde kombinovat starou normu a nové TKP nebo novou normu a staré TKP.

Dále v diskusi byly řešeny otázky:

- Odkdy bude ŘSD zadávat stavby podle nové normy ČSN 73 6121:2023?
- Zašle ŘSD nový vysvětlující dopis ke vzniklé situaci?
- Proč vlastně k této velice nekoncepční situaci došlo, když se podle slov ŘSD jednalo pouze o 5 až 8 staveb, kde by se problém vyvolaný platností ČSN 73 6121:2023 musel řešit?
- Co silnice II. a III. třídy, které nespádají pod ŘSD?

Byl stanoven závěr:

Závěr č. 1	Zaslat dopis na GR ŘSD ČR pro vyjasnění situace, která vznikla platností ČSN 73 6121:2019 a ČSN 73 6121:2023.

Pozn.: Bezprostředně po jednání týmu byl GŘ ŘSD ČR odeslán dopis s dotazy (viz výše) a ŘSD ČR odeslalo odpověď s tím, že bude maximální snaha využívat nové normy.

44. porada

Ing. Petr Svoboda, jednatel Sdružení pro výstavbu silnic, seznámil přítomné se změnou na pozici vedoucího týmu. Dosavadního dlouhodobého vedoucího týmu č. 6 Ing. Zdenka Komínka nahradil Ing. Petr Bureš.

Na této poradě byli členové týmu informováni o činnosti CEN/TC 227/WG 1.

Hlavním bodem jednání WG 1 byl stav procesu revize výrobních norem. První žádost byla podána na začátku roku 2023 a druhá se očekává v polovině roku 2023. Celý proces se zpomalil, ale Evropská komise chce dokončit všechny skupiny výrobních norem do 10–12 let. Skupina výrobků spadající pod mandát M/124 může přijít k projednávání na konci roku 2024.

Dále byla řešena otázka aktualizace CPR (Construction Product Regulation). Pracovní skupina nazvaná IMCO v Evropském parlamentu diskutovala o novém návrhu 29.11. 2022 a vytvořila zprávu s 954 dodatky k návrhu Evropské komise, o kterých se diskutovalo 23. ledna 2023. Konečné hlasování o návrhu zprávy v IMCO proběhlo 22.–23. května 2023.

V informaci byla dále uvedena zpráva za TG 2 Zkušební normy se závěry posledního jednání, které se konalo 14. a 15. 3. 2023. Skupina TG 2 řešila:

- systematickou 5letou kontrolu existujících norem,
- opravy vydaných norem,
- předčasnou revizi existujících norem.

Informace k činnosti v úkolových skupinách v rámci CEN/TC 227/WG 5 Povrchové vlastnosti vozovek podala Ing. Pavla Nekulová, Ph.D. Informovala o práci:

- TG 1 Podélné a příčné nerovnosti,
- TG 2 Textura a protismykové vlastnosti,
- TG 3 Akustické vlastnosti povrchů (Hlukové emise).

Ing. Škrabka přednesl informaci k bodu:

- upřesnění některých požadavků ČSN 73 6121:2023 na zkoušení asfaltů u směsí s vyšším obsahem R-materiálu,
- možná záměna přilnavostních přísad v asfaltových směsích.

Informaci podal zástupce ŘSD Ing. J. Škrabka. Svě vystoupení doplnil prezentací. V prezentaci, která vycházela, jak Ing. Škrabka uvedl, z jednání laboratoře ŘSD a akademiků z VUT v Brně a ČVUT v Praze.

V prezentaci Ing. Škrabka vycházel z toho, že normy pro asfaltové směsi postupně zvedaly max. povolené množství R-materiálu ve směsi, především ale povolovaly jeho dávkování také do dalších a dalších směsí, kde to původně nebylo možné.

Přes možnosti dávkování R-materiálu platné již od roku 2008 a jejich další rozšíření revizí ČSN 73 6121:2019 nebyl z pohledu ŘSD ČR R-materiál příliš využíván (až na čestné výjimky některých obaloven). Takže problémy prakticky nebyly. Svůj podíl na tomto stavu měly i tou dobou již dávno překonané TKP 7:2008, které neumožňovaly použití R-materiálu do směsí pro obrusné vrstvy dálnic, rychlostních silnic, rychlostních místních komunikací, vozovek s TDZ S, I, II, III, pro ochrannou vrstvu izolace a obrusnou vrstvu vozovky na mostech. Obdobně konzervativně k R-materiálu přistupovaly i ZTKP pro rekonstrukci D1, které se staly vzorem.

Změna však nastala po vydání nových předpisů platných od 1. 4. 2023, tedy ČSN 73 6121:2023 umožňující vyšší dávkování a nového TKP 7:2023 (už bez restrikcí vůči použití R-materiálu).

Ing. J. Škrabka uvedl, že vyšší užití R-materiálu (více než 20 %) ve směsích laboratoř ŘSD postavilo před řadu dosud spíše jen tušených problémů, které nyní velice rychle získaly konkrétní obrysy a které je nutno neprodleně řešit.

V prezentaci uvedl v pěti bodech upřesnění zásad řešení některých zkoušek pro asfaltové směsi s obsahem R-materiálu nad 15 %:

- dokládání výsledků zkoušky přilnavosti ve směsích s R-materiálem,
- možnosti využití rejuvenátoru i jako přísady pro zlepšení přilnavosti,
- jednoduchá změna přilnavostních přísad ve ZT,
- rozsah dokládaných zkoušek asfaltu pro schvalování ZT u směsí s více než 15 % R-materiálu ve vztahu k ČSN 73 6121:2023, tab. E.5 a E.6.

Ing. J. Škrabka na závěr uvedl, že představené změny bude nutno před jejich zavedením do ZTKP (později při vhodné příležitosti do příslušné ČSN) schválit komisí GŘ ŘSD ČR pro problematiku asfaltových vozovek.

Na vystoupení Ing. J. Škrabky reagovali přítomní členové týmu bouřlivou diskusí.

V diskusi byly zejména řešeny otázky týkající se následujících případů:

- Proč se při použití přilnavostních přísad pro výrobu směsí musí zpracovat nová zkouška typu pro každou použitou přísadu? Přítomní se shodli, že se bude jednat o zbytečnou administrativní zátěž, která bude zatěžovat jak laboratoře, tak výrobu s nulovým dopadem na vlastní kvalitu směsí.
- Proč nestačí deklarovat výsledky nemodifikovaného asfaltu (stanovení KK a penetrace) jen výpočtem a proč by se to mělo stanovovat ze zpětně získaného pojiva? Bylo doloženo prezentací Ing. Tomáše Koudelky, Ph.D., že pro silniční asfalty teoretický výpočet penetrace a bodu měknutí funguje velmi dobře, a je tedy dostačující.

Na jednání byl stanoven závěr:

Závěr	Zaslat na ŘSD ČR stanovisko k přednesené prezentaci - „Upřesnění některých požadavků ČSN 73 6121:2023 na zkoušení u směsí s vyšším obsahem R-mat.“ a „Možná záměna přilnavostních přísad v asfaltových směsích“

V diskusi členové týmu reagovali na informace z EAPA k problematice nízkoteplotních směsí. Bylo konstatováno, že i přes rostoucí ceny energií se nízkoteplotní směsi více nevyráběly. V diskusi se členové týmu shodli na důvodech, proč se nízkoteplotní směsi v praxi více nepoužívají.

Důvody a překážky pro používání nízkoteplotních směsí shrnul po jednání týmu Ing. T. Koudelka do několika hlavních bodů. Z tohoto podkladu, který je přílohou záznamu, uvádíme výčet překážek pro používání nízkoteplotních směsí:

- U nízkoteplotních směsí chybí poptávka ze strany investorů.
- Tlak na konečnou cenu asfaltových směsí. Snížením nákladů za ohřev kameniva se většinou nekompenzuje navýšení ceny o nízkoteplotní přísadu, směs je tak ve srovnání s tradiční asfaltovými směsmi dražší, což je v dnešním konkurenčním prostředí pro danou technologii smrtící.
- Nulová bonifikace použití nízkoteplotních směsí oproti standardní technologii asfaltových směsí (například za snížení emisí, nižší stárnutí směsí atd.).
- Požadavek na „Osvědčení o vhodnosti výrobku“ ze strany ŘSD. Na trhu v ČR chybějí produkty, které disponují tímto osvědčením. Není jasný postup získání osvědčení, přestože postup je popsán v příloze K normy ČSN 73 6120 (tj. u některých typů směsí nelze prokazatelně dokázat přítomnost přísady).
- Složitý proces záměny pojiva/směsi v projektu.

- Při použití nízkoteplotních směsí, je nutné změnit celý proces výroby na obalovně (ohřevy materiálů, mít k dispozici vhodné dávkovací zařízení, popřípadě nádrže na skladování asfaltů aj.), seznámení pokládky až po obeznámení TDI, laboratoří aj. Tato změna není ekvivalentně vyvážena pouhým snížením teploty výroby na obalovně potažmo ušetřením finančních prostředků.
- Možná obava o trvanlivost směsi u investorů, zejména u technologií na bázi zpěnění asfaltu přidáním vody.

V příspěvku Ing. T. Koudelka naznačil možné řešení pro větší používání:

- Vypisovat zakázky přímo na nízkoteplotní směsi nebo bonifikovat použití nízkoteplotních směsí oproti běžným asfaltovým směsím.
- Upravit metodiku stanovení teploty výroby Marshallových těles NTAS (příloha K normy ČSN 73 6120). Posouzení by se provádělo například na směsi typu ACO 11+, která je jednodušeji zhutnitelná a vliv přídavku přísad se u této směsi jednodušeji posuzuje, a to i u přísad, které nejsou na bázi syntetických vosků.

Byly sledovány další okruhy informací:

- Sdružení pro výstavbu silnic – informace z činnosti Sdružení podal Ing. P. Svoboda,
- EAPA – krátkou informaci z jednání z Technické komise EAPA přednesli Ing. Jiří Fiedler (porada 43) a Ing. Petr Svoboda (porada 44).

Na jednání byla řešena otázka:

- revize směrnice CPR,
- otázka dekarbonizace – založena pracovní skupina pro dekarbonizaci,
- možnosti použití vodíku jako paliva na obalovnách při výrobě asfaltových směsí,
- měření emisí H₂S při přepravě a stáčení asfaltů – doporučeno podporovat nošení masek při pohybu kolem cisteren nebo zavádět dálkové otevírání horních poklopů cisteren,
- problematika otěru z pneumatik a možné dopady na zdraví,
- měření emisí PAU v Německu, kde před několika lety nastavili limit emisí PAU, který nelze normálně plnit i za provedení bezpečnostních opatření u stavebních strojů a používáním nízkoteplotních směsí,
- nízkoteplotní směsí,
- zpracovávání R-materiálu,
- recyklace,
- využití odpadních plastů do asfaltových směsí,
- použití alternativních pojiv.

EAPA jedná se sdružením evropských silničních správ CEDR (<https://www.cedr.eu/>), jehož členem je i ŘSD ČR, o tom, že by dokument EAPA o nízkoteplotních směsích byl vydán jako společný dokument EAPA a CEDR. Členové CEDR dostali dokument EAPA letos k připomínkám. Zatím EAPA obdržela jen komentář z Rakouska. Do konce roku 2023 by měl CEDR sdělit své stanovisko a připomínky k textu.

5. Související pracovní jednání

- připomínková jednání k normám,
- tvorba TKP 7 – zástupci týmu,
- tvorba TP 170 – zástupci tým.

6. Informační zdroje a spolupráce s jinými institucemi

Členové týmu dostávají pravidelně informace:

- z CEN/TC 227/WG 1 (prof. Dr. Ing. M. Varaus) a WG 5 (Ing. Pavla Nekulová),
- informace ze Sdružení pro výstavbu silnic (Ing. Petr Svoboda),
- z Technické komise EAPA (doc. Ing. Jan Valentin, Ph.D., a Ing. Jiří Fiedler),
- z TNK 134 Asfalty a asfaltová pojiva (Ing. Tomáš Koudelka, Ph.D.).

7. Plán činnosti na rok 2024, předpokládané termíny jednání

Uspořádání porady týmu č. 6 v roce 2024:

- jarní jednání týmu (duben 2024)
- podzimní jednání (listopad 2024)

Zpracoval: Ing. Milan Slavíček, tajemník týmu

V Brně dne 16. 2. 2024

VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI TÝMU Č. 7 PRO ASFALTOVÁ POJIVA A ASFALTOVÉ EMULZE ZA ROK 2023

Vedoucí týmu: doc. Ing. Ondřej Dašek, Ph.D.

Tajemník týmu: Ing. David Matoušek

1. Poslání a charakteristika týmu

Tým pro asfaltová pojiva a asfaltové emulze, který byl založen v roce 1996 jako tým pro emulze a emulzní technologie, je složen z odborníků jak pro asfaltová pojiva, tak i pro výrobu kationaktivních asfaltových emulzí (KAE) a jejich aplikaci. Úkolem týmu je spolupráce při tvorbě základních výrobních předpisů pro asfaltová pojiva a asfaltové emulze a následně pak zpracování předpisů pro jednotlivé aplikace, které se pro asfaltová pojiva či asfaltové emulze využívají.

V roce 1999 byl tým sloučen s Národním aplikačním týmem (NAT) a jako NAT pracoval do roku 2008, kdy došlo k prvnímu upřesnění složení NAT včetně snížení počtu členů NAT na celkem 5 zástupců týmu. Výstupy z činnosti byly projednávány v rámci týmu.

V roce 2015 byla provedena nová revize složení NAT, která vycházela z nutnosti reagovat na úkoly a činnosti z příslušných CEN (revize norem apod.). Původní NAT byl proto rozdělen na dvě části:

- NAT 1 pro asfaltová pojiva, který je propojen s činností týmů č. 6 a č. 7 a je národní platformou pro činnost TC 336/WG 1.
- NAT 2 pro emulze a emulzní technologie, který je propojen s činností týmu č. 7 a je národní platformou pro činnosti komisí TC 227/WG 2 a TC 336/WG 2.

Tým č. 7 je zastoupen v obou NAT a jeho členové se účastní prací na překladech EN, jejich připomínkování v rámci pracovních stádií CEN i tvorbě a připomínkování zbytkových ČSN a dalších předpisů. Členové týmu rovněž spolupracují při zavádění EN do soustavy ČSN s ÚNMZ/ČAS jako zpracovatelé norem.

2. Dosavadní činnost týmu

V roce 2023 se uskutečnily dvě porady týmu:

Datum porady	Místo konání / u firmy	Počet účastníků
8. 6. 2023	VUT v Brně, Fakulta stavební	19, z toho 9 hostů
12. 12. 2023	VINCI Construction CS, Praha	17, z toho 8 hostů

3. Členská základna týmu (stav k 31. 12. 2023)

Tým je složen z odborníků, kteří zastupují členské organizace Sdružení. K 31. 12. 2023 měl tým celkem 21 stálých členů včetně vedoucího a tajemníka týmu. Do aktivní práce týmu se však trvale zapojují jen někteří členové týmu a rok 2023 nepřinesl výraznou změnu. Zastoupení v týmu odpovídalo jeho celkovému zaměření.

Práce týmu se aktivně zúčastňuje i celkem 13 stálých hostů zastupujících organizace, které nejsou členy Sdružení. Tito hosté jsou zváni na jednání týmu podle potřeby a projednávaného programu.

4. Výsledky činnosti týmu v roce 2023 včetně zhodnocení činnosti a plnění úkolů

Připomínkování revizí EN

Z oblasti TC 336/WG 1 a WG 2 členové a hosté týmu opět diskutovali o vývoji revize EN 14023 a EN 12591 a o předpokládaných doplňkových neharmonizovaných výrobových

normách k těmto dvěma harmonizovaným normám. Tyto doplňkové normy mohou obsahovat dodatečné vlastnosti, respektive zkušební postupy, které nejsou obsaženy v odpovědi na mandát M 124 z roku 2001. Zkušební metody a použité třídy a limitní hodnoty nesmějí být v rozporu s EN 14023:2010, resp. EN 12591:2009. Činnost skupiny TG 5 pro revizi EN 14023 byla ovšem z důvodu čekání na nový mandát M 124 dočasně ukončena.

Členové týmu připomínkovali pracovní návrhy revizí norem prEN 12594 (Příprava analytických vzorků) a prEN 12597 (Terminologie).

Obdobně jsou sledovány i revize dalších norem, souvisejících s oblastí jak asfaltových pojiv, tak i asfaltových emulzí a emulzních technologií. Zde lze jmenovat například práci na nově připravované evropské zkušební normě EN 16346 (Štěpitelnost a okamžitá přilnavost KAE s kamenivem 2/4 mm), která vznikla z TS 16346 (TG vede Ing. Tomáš Koudelka, Ph.D.). Probíhá diskuse, zda a jak normu aplikovat v ČR a zda se zavedou požadavky na okamžitou přilnavost v českých specifikačních normách. Členové se během roku 2023 vyjadřovali k revizím norem EN 14769 (PAV), EN 14770 (DSR) a EN 14771 (BBR). Dále pak k návrhům EN 12607-1 (RTFOT), EN 1426 (Penetrace jehlou), EN 1427 (Bod měknutí), EN 12595 (Kinematická viskozita) a EN 12596 (Dynamická viskozita vakuovou kapilárou). Členové týmu se dále vyjadřovali k překladu ČSN EN 12846-1 (Doba výtoku výtokovým viskozimetrem – asfaltové emulze), ČSN EN 12846-2 (Doba výtoku výtokovým viskozimetrem – ředěná a fluxovaná asfaltová pojiva) a ČSN EN 17643 (BTSV).

Členové týmu dále spolupracovali a vyjadřovali se k revizím zkušebních norem řady ČSN EN 12697 (např. 12697-26, 12697-33, 12697-49).

Zbytkové ČSN

Členové týmu se nadále podílejí na revizi ČSN 65 7222-2, která neustále naráží na problém komplikované specifikace požadavků na CRMB V. V rámci jednání skupiny NAT 1 bylo navrženo a odsouhlaseno stanovisko, které spočívá v odstranění vysokoviskózních typů CRMB V (25/55-60) z normy, neboť laboratoře nejsou schopny změřit uvedené parametry CRMB V z důvodu výrazné nehomogenity vzorků. U CRMB N tento problém není tak výrazný a měření se dá s určitými nepřesnostmi provést. CRMB V se bude posuzovat podle NV č. 163/2002 Sb., tedy stavebním technickým osvědčením (STO).

Rovněž členové týmu pracovali na revizi ČSN 73 6121 včetně příloh, která vyšla v březnu 2023. V současné době probíhá přechodné období platnosti norem ČSN 73 6121:2019 a ČSN 73 6121:2023, což posvětila ČAS.

Dokončeny byly normy ČSN 73 6147 a ČSN 73 6148, které nahrazují TP 208 Recyklace konstrukčních vrstev netuhých vozovek za studena a TP 209 Recyklace asfaltových vrstev netuhých vozovek na místě za horka. Členové týmu rovněž pracovali na opravě ČSN 73 6141 (7.2023), kde je popsáno znovuzískání směsného pojiva ze směsi s R materiálem, na kterém se bude nově zkoušet vratná duktilita.

Připomínkování TP a TKP

V průběhu roku probíhala konzultační spolupráce na revizi kap. 7 TKP Hutněné asfaltové vrstvy. Tyto TKP byly schváleny v březnu 2023. Rovněž revize TP 170 se účastnili vybraní členové týmu.

Jiné

Ing. Jakub Valenta opět informoval o přetrvávajícím problému s vypisováním zakázek na asfaltové emulze, mikrokoberce a kalové vrstvy, zejména ze strany některých SÚS. Například požadavek na skladovací stabilitu nikdo nekontroluje. Opět se tedy v rámci jednání týmu řešily dokumenty, týkající se přetrvávajících problémů na trhu s kationaktivními asfaltovými emulzemi v ČR. K tomuto tématu zpracoval Ing. Koudelka podrobný příspěvek na konferenci Asfaltové vozovky 2023 (*Asfaltové emulze, nastavení požadavků pro výběrová řízení v České republice*), který převzal časopis Silnice mosty (4/2023). Ze strany SVS byl rozeslán dopis všem SÚS o tom, jak správně zadávat emulze ve výběrových řízeních (v Plzeňském kraji i Pardubickém kraji osobně probráno – osvětu je nutné dělat i nadále).

Vybranými členy týmu byly zpracovány příspěvky, které byly prezentovány na konferenci *Asfaltové vozovky 2023*, např.: *Vyhodnocení chování RC pojiva na pokusných úsecích v České republice*, *Posouzení vlivu a ověření účinnosti nového typu bio oživovací přísady (rejuvenátoru) ve směsích s vyšším obsahem R-materiálu*, *Modifikovaná pojiva pro výrobu asfaltových emulzí*.

Proběhla široká diskuse o problematice vyhodnocování přilnavosti asfaltového pojiva ke kamenivu. Jedná se o subjektivní hodnocení obalení zrn vizuální metodou, popsanou v ČSN 73 6161. Jednalo se o možnostech revize této normy, do které by se zahrnulo hodnocení obalení zrn s využitím fotoaparátu a vhodného softwaru. Před zahájením revize je však nutné provést mezilaboratorní srovnávací měření a zajistit financování srovnávacího měření, správy dat a provozu softwaru, o čemž se v současné době jedná.

Členové týmu se seznamovali s návrhem EPD (environmental product declaration) asfaltových směsí, který vzniká v rámci CEN/TC 227/WG 6 Sustainability.

Nadále se řeší problematika harmonizace/neharmozace výrobních norem pro asfaltové směsi. Za tým č. 7 panuje obecná shoda s tím, aby normy na asfaltové směsi nebyly harmonizovány, což je také v souladu se stanoviskem ČR v pracovní skupině TC 227/WG 1, kde je gestorem prof. Dr. Ing. Michal Varaus.

Členové týmu se seznámili s hlavními výsledky sběru dat výsledků polymerem modifikovaných asfaltů, které je realizováno pod záštitou ŘSD. Na základě výsledků sběru dat (4,5 roku, 5 výrobců, 189 souborů) proběhla diskuse k vhodnosti jednotlivých funkčních zkoušek pro PMB a nastavení okrajových podmínek zkoušení. Statisticky bylo Ing. Misákem vyhodnoceno 7 základních tříd PMB. Ing. Koudelka představil příklady tohoto vyhodnocení (zejména na zkoušce MSCR) včetně návrhu tříd.

Ing. Václav Valentin na jarním jednání týmu informoval členy o zdrojích ropy pro výrobu asfaltů, jejich dostupnosti a aktuálním vývoji cen na trhu.

Proběhly kruhové zkoušky KAE C65B3, kterou dodala společnost Vialit. Byly prováděny zkoušky: stanovení zbytku na síť podle EN 1429 (0,5 mm a 0,16 mm), stanovení obsahu vody v asfaltových emulzích podle EN 16849, stanovení hodnoty pH asfaltových emulzí podle EN 12850, stanovení doby výtoku výtokovým viskozimetrem podle EN 12846-1 a stanovení hodnoty štěpitelnosti kationaktivních asfaltových emulzí, metoda minerálního fileru podle EN 13075-1. Všechny laboratoře prošly, kromě jednoho problému při zkoušce stanovení zbytku na síť a skladovací stabilitě.

Opět se s ŘSD řešilo, jaká je situace se zaměnitelností přilnavostních přísad při výrobě asfaltových směsí. Toto téma ještě není uspokojivě vyřešeno. Situace bude projednána začátkem roku 2024 na AB komisi ŘSD.

Na podzimním jednání týmu se řešila problematika nízkoteplotních směsí v ČR a v zahraničí. V ČR se nízkoteplotní směsi používají jen sporadicky. Mezi hlavní důvody patří chybějící poptávka ze strany investorů, tlak na cenu, nulové zvýhodnění směsí oproti klasickým (HMA) směsím a požadavek na „osvědčení o vhodnosti“ pro nízkoteplotní přísady. Některé západní země si již dávají závazky. Ve Francii se např. zavázali, že 80 % vyrobených směsí v roce 2030 se bude vyrábět při teplotě nižší než 150 °C. V Německu a Rakousku je snahou využívat nízkoteplotní technologie z důvodu zavádění emisních limitů. Situace bude projednána začátkem roku 2024 na AB komisi ŘSD.

Vybraní členové týmu se zapojili do přípravy školení STEPS, která proběhla začátkem roku 2023.

5. Související pracovní jednání

Tajemník týmu se 20. 3. 2023 zúčastnil jako každoročně jednání vedoucích a tajemníků týmů, které bylo vedeno hybridní formou (Akademie Naháč, Chocerady / online). Dne 22. 3. 2023 se vedoucí týmu zúčastnil 121. zasedání správní rady Sdružení pro výstavbu silnic, kde ve své prezentaci představil činnosti týmu za rok 2022.

K některým problematikám připomínkových nebo probíhajících revizí norem byla realizována krátká pracovní jednání užší pracovní skupiny zainteresovaných členů týmu. Zástupci týmu se zúčastnili i dalších jednání (porady zástupců a gestorů v CEN/TC, jednání TNK 134 a TNK 147, porady NAT 1 a NAT 2, jednání CEN/TC 227/WG 2 včetně TG 1 a TG 2, CEN/TC 336/WG 2 apod.). Pracovní jednání TRR proběhla v rámci prací na TP 170, resp. TKP 7. Někteří členové týmu jsou již od roku 2018 členy komise ŘSD pro asfaltová pojiva a asfaltové technologie, který řídí Ing. J. Hlavatý, Ph.D. Členové týmu se účastnili i jednání odborných týmů, které svojí činností navazují na práci týmu č. 7 (zejména tým č. 3, tým č. 6 a tým č. 10), nebo práce v přípravném výboru konference AV 2023 konané v Českých Budějovicích.

6. Informační zdroje a spolupráce s jinými institucemi

Informační zdroje

Členům týmu jsou na jednotlivých poradách předkládány informace:

- o stavu zpracovávání EN z oboru emulzních technologií a o aktivitách v CEN/TC 227/WG 2, kde je gestorem Ing. Jakub Valenta,
- o stavu zpracovávání EN z oboru asfaltových pojiv a o aktivitách v CEN/TC 336/WG 1, kde je gestorem Ing. Radek Černý,
- o stavu zpracovávání EN z oboru speciálních asfaltových pojiv a o aktivitách v CEN/TC 336/WG 2, kde je gestorem Ing. Tomáš Koudelka, Ph.D.,
- o aktivitách v CEN/TC 336, kde je gestorem Ing. David Matoušek,
- o činnosti TNK 147 (Ing. Petr Svoboda),
- o činnosti EAPA – Ing. Petr Svoboda, zástupce Sdružení v direktoriátu EAPA; doc. Ing. Jan Valentin, Ph.D., člen komise HS(E), Ing. Jiří Fiedler, člen TK,
- o činnosti EUROBITUME (Ing. Václav Valentin),
- z oblasti výzkumu a vývoje (doc. Ing. Jan Valentin, Ph.D. – zástupce ČVUT v Praze, doc. Ing. Ondřej Dašek, Ph.D. – zástupce VUT v Brně).

Spolupráce s jinými institucemi

Stálými hosty týmu jsou: Ing. Jiří Šmíd, Ph.D. – zástupce MD, Ing. Jiří Škrabka, Ing. Lubomír Kvarda, Dana Kvardová – zástupci ŘSD, Ing. Petr Svoboda – zástupce SVS, Ing. Ján Štefík – BITUNOVA spol. s r.o., Ing. Daniel Švadlák, Ph.D. – PARAMO CZ.

Další hosté jsou zváni k projednávání aktuálních bodů a úkolů podle potřeby.

7. Plán činnosti na rok 2024, předpokládané termíny jednání

Činnost týmu se v roce 2024 opět zaměří na připomínkování pravidelných revizí EN podle plánu CEN/TC 227 a CEN/TC 336. Tyto činnosti budou probíhat na základě upřesnění z jednotlivých NAT, resp. v souladu s požadavky jednotlivých gestorů.

Významným přetrvávajícím úkolem bude součinnost při řešení budoucnosti normy EN 13808. Norma bude rozdělena na 2 normy (harmonizovanou a neharmonizovanou (doplňkovou)). V TG Harmonizované normy a v TC 336/WG 2 se připravují návrhy těchto norem. Současně bude tým č. 7 nadále sledovat další diskuse a vývoj v souvislosti s připravovanou revizí mandátu M 124.

Otázkou zůstává projednání návrhu revize EN 14023, protože byla rozpuštěna TG 5 a ukončeny práce na revizi harmonizované normy EN 14023.

Dále se členové týmu, v případě potřeby, zapojí do tvorby a připomínkování zbytkových ČSN, případně TP či revizí TKP, které se dotýkají činnosti a náplně práce týmu.

Tým se bude zabývat finálním vyhodnocením sběru dat PMB, které bude sloužit jako základ při postupných pravidelných revizích normy pro polymerem modifikované asfalty.

Jednání NAT 1 a NAT 2 není zatím časově stanoveno, oba národní aplikační týmy se sejdou operativně v případě požadavku gestorů.

Předpokládá se, že v roce 2024 proběhnou dvě jednání týmu č. 7 (jarní a podzimní jednání).
Místo i termín konání budou členům včas upřesněny.

Zpracoval:

doc. Ing. Ondřej Dašek, Ph.D. – vedoucí týmu

Ing. David Matoušek – tajemník týmu

V Brně dne 27. 1. 2024

VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI TÝMU Č. 8 PRO CEMENTOBETONOVÉ KRYTY A PODKLADNÍ VRSTVY ZA ROK 2023

Vedoucí týmu: Ing. František Niebauer

Tajemník týmu: Ing. Ivo Dušek

1. Poslání a charakteristika týmu

Pracovní tým č. 8 pro CB kryty a podkladní vrstvy v rámci své činnosti se nemění a stále pokrývá dvě pracovní skupiny CEN/TC 227/WG 3 Cementobetonové vozovky a zálivkové hmoty a WG 4 Nestmelené směsi a směsi stmelené hydraulickými pojivy. Další náplní týmu je snaha sledovat možné aplikace druhotných surovin (zejména recyklátů z CB krytu), místních materiálů a méně hodnotného kameniva v dopravním stavitelství.

V roce 2023 byla jako již tradičně stálým tématem problematika technických předpisů – ČSN EN, ČSN, TKP, TP a jejich aplikace v praxi, sledování významných staveb týkajících se našeho týmu. Nosným tématem je problematika životnosti CB krytů, využívání kameniva z recyklovaných CB krytů zpět do konstrukce vozovek a také inspekce betonáren. Dalšími stálými body jsou aktuální informace z oboru, a to zejména sledování technologických novinek, odborné akce související s problematikou týmu, jako jsou např. konference a semináře, informace a poznatky z praxe.

2. Dosavadní činnost týmu

Počet porad v r. 2023, místa konání, počet přítomných.

Datum porady	Místo konání / u firmy	Počet účastníků
1. 6. 2023	STRABAG a.s., Kačírkova 982/4, Jinonice, 158 00 Praha 5	17 prezenčně, 5 online (z toho 15 členů)
23. 11. 2023	OHLA ŽS, a.s., Drážní 11, 627 00 Brno – Slatina	23 prezenčně, 7 online (z toho 18 členů)

3. Členská základna týmu (stav k 31. 12. 2023)

Členská základna týmu je stabilizovaná. Účast na týmu byla v roce 2023 následující: Praha 17 + 5 (14) a Brno – 23 + 7 (18) účastníků (díky možnosti účasti i online formou se v průměru počet účastníků pohybuje okolo 25, což lze považovat za vysokou účast). Z toho vyplývá, že forma online by měla být zachována i do budoucna, ale neměla by být brána jako převládající forma, ale jen jako alternativa (eliminace dlouhých cest, časová flexibilita, ...), abychom nezůstali jen sedět u monitorů.

Zvanými hosty týmu jsou zástupci: ŘSD ČR, laboratoří, zástupci výrobců či zhotovitelů, příp. nezávislí odborníci z oboru.

4. Výsledky činnosti týmu v roce 2023 včetně zhodnocení činnosti a plnění úkolů

Jednou z pravidelných náplní činnosti týmu v roce 2023 bylo projednávání a připomínkování technických předpisů oboru (ČSN EN, ČSN, TKP, TP, ...). U evropských norem se jedná o pravidelné revize a u předpisů českých se jedná o jejich průběžnou aktualizaci v návaznosti na EN a zapracování národních příloh do stávajících nebo nových českých norem. Na jednání týmu byly projednávány připomínky nebo jen prezentovány informace o normách.

Ing. Marie Birnbaumová přítomné informovala o činnosti ve WG 3 za poslední období od minulého týmu a přehledně prezentovala aktuální stav norem této pracovní skupiny.

V průběhu 1. pololetí se v rámci WG 3 projednávaly připomínky ke konečnému znění revidovaných základních norem EN 13877-1 Cementobetonové kryty – Část 1: Materiály a EN 13877-2 Cementobetonové kryty – Část 2: Funkční požadavky a dále připomínky ke konečným zněním nově vzniklých norem EN 13863-5 Stanovení namáhání kluzných trnů v cementobetonovém krytu a EN 13863-6 Stanovení pevnosti v příčném tahu na válcových kotoučích (discích).

Na podzimním jednání týmu prezentovala změny v revidovaných základních normách pro CB kryty:

- EN 13877-1 Cementobetonové kryty – Část 1: Materiály,
- EN 13877-2 Cementobetonové kryty – Část 2: Funkční požadavky.

Normy byly vydány k 1. 10. 2023, účinné jsou od 1. 11. 2023, teď máme časový prostor 6 měsíců na jejich přeložení do českého jazyka a také na zpracování aktualizace ČSN 73 6123-1 a TKP 6.

Dále probíhalo hlasování o stadiu ENQ při revizi zkušebních norem pro zálivky za horka 13880-3 Stanovení penetrace a pružné resilience a 13880-4 Stanovení tepelné stálosti – změna hodnoty penetrace.

Aktualizace harmonizovaných norem, to je EN 13877-3 Cementobetonové kryty – Část 3: Kluzné trny a dále norem řady EN 14188, to jsou specifikace pro zálivky a vložky do spár, jsou zastaveny do doby zpracování předpisu CPR Acquis pro silniční materiály, což by mělo být asi za 5 až 10 let.

Revize TKP 18 je cca ve stadiu 80% rozpracovanosti, dne 12. 12. 2023 se konalo v Praze na ŘSD třetí jednání k jeho revizi a budou projednávány zpracované připomínky z jednání, které se konalo dne 15. 6. 2023. Další připomínkové jednání se bude konat na konci února 2024. Ohledně inspekcí betonáren je to na dobré cestě (z pohledu všech zúčastněných i samotného betonu), ale musíme ještě počkat na konečné znění. Předpokládaný termín dokončení revize TKP 18 je první pololetí roku 2024.

Na jarním jednání týmu byla v rámci diskuse řešena aktuální problematika úpravy CB krytů grindingem. Stávající zkušenosti nejsou zatím dostatečné a uspokojivé pro to, abychom mohli tuto variantu úpravy povrchů CB krytů, který by nahradil současný systém obnaženého kameniva, který z hlediska protismykových vlastností vykazuje velmi dobré výsledky, plnohodnotně zavést. Cílem nové úpravy je eliminovat několik faktorů při provádění CB krytů, tj. nedostatek vhodného kameniva frakce 4/8 mm pro vrchní vrstvu CB krytu, jak z hlediska jeho požadavků na protismykové vlastnosti, tak také z hlediska jeho dostupnosti v rámci celé ČR (dlouhé přepravní vzdálenosti na místo stavby). Dalším faktorem je samotná technologie kartáčovaného povrchu CB krytu, která je velmi citlivá na povětrnostní podmínky a čas, při kterém je prováděna. Při využití grindingu se zvýšené riziko na výsledný povrch CB krytu snižuje.

Ing. Jiří Klepáč uvedl, že zkušební úsek pro použití grindingu proběhl na stavbě D0, úsek 516.

Velkým tématem byla problematika nových cementů pro cementobetonové kryty, která trápí celý obor stavebnictví, jelikož se nejedná jen o cementy do CB krytů, ale obecně o všechny cementy, jelikož jejich výroba je stále více zatížena vysokými požadavky na jejich dekarbonizaci.

Tlak na výrobu „zeleného“, tj. udržitelného cementu je stále větší a silnější, banky nebudou firmám poskytovat investice na obnovu a rozvoj oboru bez zelených technologií a ekonomických výsledků.

V prezentaci Ing. Jana Gemricha, která je přílohou č. 4 záznamu z jednání týmu, je podrobně popsána výše uvedená situace a níže uvádím jen krátký závěr:

Perspektivní vozovkový cement CEM II/B-S 32,5 R – proč:

- snaha o co nejnižší vývin hydratačního tepla – eliminace trhlinek,
- snaha pomalejší vývin počátečních pevností – eliminace trhlinek,
- ověřeno v projektu Skanska – stavba Přerov–Lipník (mícháno na betonárně),
- cement používaný a vyzkoušený pro CB kryty v zahraničí – Rakousko, Německo,
- „zelený“, tj. udržitelný cement.

K úspěšnému použití výše uvedeného cementu v CB krytech je nutná změna přístupu k cementu, betonům i provádění na stavbě.

Dalším přispěvatelem k tématu byl Ing. Václav Skotal ze společnosti Českomoravský cement, a.s., který krátce objasnil problematiku výroby udržitelného cementu z pohledu výrobce.

Dalším příspěvkem byla prezentace tříletého projektu „Ověření nových cementů pro betony CBK“ (ISPROFIN 500 116 0007), na kterém se podílí ŘSD ČR, Skanska, VUT v Brně a ČVUT v Praze. Projekt je v prvním roce práce a na jaře 2024 budou teprve první výstupy.

Prof. Ing. Rudolf Hela, CSc., stručně seznámil přítomné s prezentací „Ověření nových cementů pro betony CBK“.

V době konání jarního týmu probíhala na stavbě „Obchvat Frýdku-Místku (druhý úsek) – zkušební úsek – vkládání nových kluzných trnů“ pokládka CB krytu, kde byly aplikovány nové typy kluzných trnů, aby byla v praxi ověřena jejich použitelnost. Byla provedena kontrola jejich polohy, aby bylo prokázáno, že i při vkládání kluzných trnů pomocí finišeru bude zajištěna jejich správná poloha, která je základním předpokladem pro jejich bezporuchovou funkčnost.

Na podzimním jednání týmu vystoupil Ing. Ondřej Dolan z Eurovie a představil výsledky z pokusného úseku strojního uložení kompozitních trnů při pokládce CBK na stavbě D48 obchvat Frýdek-Místek II. etapa. Dne 8. 6. 2023 byl proveden zkušební úsek strojní pokládky kompozitních kluzných trnů v km 4,685 – 4,860 L, tj. 175 m, kde v rámci 34 příčných spár bylo uloženo celkem 1 326 ks kompozitních trnů s ocelovou výztuží. Kontrola jejich uložení v CB krytu potvrdila, že strojně uložené kompozitní kluzné trny, které jsou z pohledu hmotnosti výrazně lehčí než současně používané, splňují poslední podmínku k jejich běžnému používání na stavbách ŘSD, tj. i po jejich strojní aplikaci zůstávají v předepsané poloze v souladu s povolenými odchylkami.

Posledním krokem je tedy uvedení kompozitního kluzného trnu na trh v souladu s legislativou EU a ČR. Jedná se o harmonizovaný výrobek podle evropské normy (systém 4), který se odchyluje od požadavku uvedeném v ČSN EN 13877-3 na kluzné trny, jelikož v normě je specifikován odkaz na normu ČSN EN 10060, což znamená, že ocel pro kluzné trny musí být hladká. Výrobce kompozitních kluzných trnů použil pro jejich výrobu ocel žebírkovou, musí si tedy nechat zpracovat Evropské technické posouzení (ETA), na základě něhož musí vydat Prohlášení o vlastnostech v souladu s jeho zavedeným řízením výroby a tímto aktem splní podmínku k legálnímu uvedení výrobku na evropský trh, vč. českého trhu.

V rámci problematiky CB krytů byla na jarním jednání týmu Ing. Jiřím Hlavatým, Ph.D., promítnuta prezentace, která obsahovala informace o novém systému CES, o elektronických stavebních denících ESD a také řešila problematiku kvality CB krytů na následujících stavbách ŘSD: D48/56 Obchvat Frýdku I. a D48 Bělotín–Rybní.

V rámci pravidelného bodu „Aktuální informace – použití recyklovaného kameniva (z betonu) do CBK“ bylo potvrzeno, že dnes již nic nebrání tomu, aby se na stavbách ŘSD mohlo používat recyklované kamenivo z CB krytů zpět do stavby, zejména do spodní vrstvy nového CB krytu. Jedinou a stálou překážkou je čas, který je potřeba pro provedení zkoušek recyklovaného kameniva na odolnost vůči alkáliím, a je to tedy plně v kompetenci zhotovitele a jeho obchodní strategie.

Na základě výše uvedeného bude v budoucnu tento bod stažen z pravidelného zařazování do programu jednání týmu a v případě potřeby může být kdykoliv opět aktivován.

Aktuální informace z WG 4: Ing. Jan Zajíček informoval o aktuálním stavu v oblasti WG 4 a uvedl, že v této oblasti nejsou žádné zásadní změny od posledního jednání týmu.

V rámci diskuse bylo doporučeno zvážit, zda nezačít používat ČSN EN 13286-46 Zkušební metoda pro stanovení součinitele stavu vlhkosti (MCV), bližší informace byly uvedeny v prezentaci z geotechnické konference (Olšanka, 2010), ale nebylo přijato žádné stanovisko a problematika se odsouvá na neurčito.

K návrhu na změnu Z1 ČSN 73 6126-1 týkající se možnosti skladování MZK proběhla velmi věcná diskuse. Oba tábory zastávající názor pro nebo proti vznášely své argumenty, které samozřejmě odrážely osobní zkušenosti, a dá se objektivně konstatovat, že byly logické a oprávněné. Na druhé straně v rámci týmu č. 8., který proběhl v prosinci 2022 v lomu Litice, bylo výrobcem prezentováno, že možnost skladování MZK je reálná a při dodržení technologie výroby a skladování se není potřeba obávat neúspěchu. V rámci diskuse byla snaha možnost skladování MZK povolit, ale při stanovení dalších a dalších podmínek. Takto jsou naše normy koncipovány, což do jisté míry brzdí kreativitu a technický pokrok.

Na základě všech pro a proti a zkušenosti z lomu Litice bylo Ing. Duškem navrženo, aby byla v normě ČSN 73 6126-1 Stavba vozovek – Nestmelené vrstvy – Část 1: Provádění a kontrola shody z května 2019 provedena následující změna:

V čl. 7.3 se vypustí poslední věta: „Čerstvě vyrobená směs MZK se nesmí skladovat a musí být bez zbytečného odkladu zpracována.“

Tato změna byla navržena hned z několika důvodů:

- ať výrobce skladuje, či neskladuje vyrobené MZK, MZK musí odpovídat všem požadovaným parametrům podle schválené průkazní zkoušky, výrobce plně zodpovídá,
- zhotovitel, který si nechá vyrábět MZK, musí zvážit všechna rizika, provádět kontrolu MZK na stavbě a opět plně zodpovídá za provedenou vrstvu MZK,
- další podmíněné požadavky, které bychom do normy navrhly, by musel někdo kontrolovat, otázkou je, kdo a jak často a co by se tím zaručilo, jednalo by se jen o alibismus, který k ničemu nevede,
- směs nebo hotová vrstva MZK, které nevyhoví požadavkům normy, musí být ze stavby odvezeny a není podstatné, jestli bylo, nebo nebylo skladováno.

Jednoduše řečeno, je důležité se soustředit na samotný výsledek, který je podložen schválenou průkazní zkouškou, dát důvěru výrobcům a zhotovitelům, kteří plně zodpovídají za své kvalitní výstupy v souladu s normou, a v případě, že tomu tak nebude, nechme jak výrobce, tak zhotovitele směs a/nebo vrstvu MZK odvést/odstranit a předělat.

Dále platí, že výrobci MZK, kteří mají zájem o provedení porovnávacích zkoušek skladovaného MZK v celé ČR, mohou provést podobné provozní a laboratorní porovnání, jaké bylo prezentováno na podzimním jednání týmu v lomu Litice v roce 2022.

Kamenivo podle ČSN EN 13285 ed.2 a ČSN 73 6126-1 – přístup výrobců (lomů): Ing. Jan Zajíček připomněl, že při objednávání materiálů pro zhotovení nestmelené podkladní vrstvy (Š_{DA} nebo Š_{DB}) je nutná jasná specifikace. Nestačí si objednat kamenivo pro nestmelené vrstvy nějaké frakce, s nějakým Prohlášením o vlastnostech, ale je nutné specifikovat, zda chci Š_{DA}, nebo Š_{DB}. Výrobce (lom) ví, že musí objednateli vystavit Prohlášení shody/výrobce, které je ve shodě s ČSN EN 13285 a navazující ČSN 73 6126-1, kde jsou jasně definovány požadavky na kvalitu Š_{DA} nebo Š_{DB}. Bohužel praxe ukazuje, že to není vždy a všude tak, jak by mělo, ale samozřejmě platí, že tíha odpovědnosti je na objednateli, tudíž zhotoviteli nestmelené podkladní vrstvy. Na druhé straně bych rád připomněl i jistou neopomenutelnou roli lomů, které jsou součástí celého procesu výstavby silnic a dálnic, a bylo by přinejmenším z pohledu jejich odbornosti přínosné být nápomocni

pro ty, kteří si stále ještě neumí „výrobek“ pro zhotovení nestmelené podkladní vrstvy objednat. Snad tato moje myšlenka není zcela nereálná.

U objednávání a prodeje MZK je situace zcela odlišná, tam žádné problémy nejsou, protože všichni vnímají MZK z důvodu jeho výroby na základě zkoušky typu odlišně, ale z hlediska principu uvádění výrobku na trh je systém zcela totožný jako u ŠD_A nebo ŠD_B.

Aktuální informace z WG 4: Ing. Jan Zajíček informoval o aktuálním stavu v oblasti WG 4 a uvedl následující:

- ČSN 73 6147 Recyklace konstrukčních vrstev vozovek za studena (náhrada TP 208) – norma vyšla k 1. 5. 2023 a je účinná od 1. 6. 2023,
- TP 87 Navrhování údržby a oprav netuhých vozovek,
- TP 170 Navrhování vozovek pozemních komunikací,
- TP 210 Užití recyklovaných stavebních demoličních materiálů do pozemních komunikací – doc. Ing. Dušan Stehlík prezentoval výsledek revize a v rámci diskuse byly zmíněny dvě definice, zemina odpadní a zemina výkopová, které jsou v TP uvedeny.

Předpis akcentoval vývoj v oblasti recyklace stavebního demoličního odpadu (SOD) a vedlejšího produktu, jeho využití a aplikaci při výstavbě pozemních komunikací a dopravních ploch. Předpis je účinný od 1. 1. 2024 s tím, že ruší předcházející verzi. Tento systém zrušení stávajícího předpisu a nahrazení ho novým bez přechodného období je v praxi velmi těžko uchopitelný a bylo by dobré tento systém sladit s reálnou praxí. Myslím, že doba přechodného období by měla být min. 6 měsíců.

5. Související pracovní jednání

6. Informační zdroje a spolupráce s jinými institucemi

a) Revize TKP 18 – 15. 6. a 12.12. 2024.

b) Spolupráce se zástupci laboratoří (GEOSTAR, TPA ČR, SQZ), účast v týmu zástupců z ŘSD ČR, CDV, VUT v Brně, FAST – Ústav pozemních komunikací a ČVUT v Praze, FS – katedra silničních staveb.

7. Plán činnosti na rok 2024, předpokládané termíny jednání

Program týmu na rok 2024:

- uskutečnit jednání týmu dvakrát ročně v souladu s plánem, jestli nám to aktuální situace umožní, a také umožnit účast online formou,
- revize ČSN 73 6123-1 a TKP 6 v návaznosti na revidované EN 13877-1 Cementobetonové kryty – Část 1: Materiály a EN 13877-2 Cementobetonové kryty – Část 2: Funkční požadavky,
- úspěšně dokončit revizi TKP 18 ohledně problematiky inspekce betonáren dle TKP 18, dle dohodnutých závěrů,
- nadále aktivně sledovat další vývoj EN a zúčastnit se jejich plánovaných revizí,
- pokračovat v aktivní účasti při revizích českých a resortních předpisů (ČSN, TP, TKP apod.),
- sledovat technický rozvoj v oblasti působnosti týmu prostřednictvím informací ze zahraničí a účasti na mezinárodních seminářích a konferencích,
- nadále úzce spolupracovat se zainteresovanými stranami (ŘSD, VUT v Brně, ČVUT v Praze, CDV, VUMO, zkušební laboratoře apod.),
- nadále pokračovat v aktivitách zabývajících se využívání již zabudovaných materiálů zpět do stavby a také využívání recyklovaných demoličních materiálů v dopravním stavitelství,
- snažit se program jednání týmu zpestřit o návštěvu zajímavé stavby/technologie.

Předpokládané termíny a místa konání týmů v roce 2024:

- jarní termín: porada č. 46 (květen–červen, v případě zájmu v blízkosti zajímavé stavby),
- podzimní termín: porada č. 47 (říjen–listopad, v případě zájmu v blízkosti zajímavé stavby).

Zpracoval: Ing. Ivo Dušek, tajemník týmu

V Brně dne 12. 2. 2024

VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI TÝMU Č. 9 PRO KAMENIVO ZA ROK 2023

Vedoucí týmu: Ing. Zuzana Sazimová

Tajemník týmu: Ing. Petr Svoboda

1. Poslání a charakteristika týmu

Kámen a kamenivo jsou základními a nejrozšířenějšími stavebními materiály. Používají se při výstavbě všech druhů vrstev vozovky a také pro další stavební účely. Tým pro kamenivo se tak nezabývá jenom kamenivem určeným pouze pro výstavbu silnic.

Tým pro kamenivo je odborným týmem a je jedním z nejstarších týmů Sdružení. Důvodem jeho vzniku bylo získávání a zpracování informací z oblasti problematiky výroby a prodeje kameniva a předávání těchto informací odborným pracovníkům členských firem prostřednictvím členů týmu. Naopak tým zase získává zpětnou vazbu od těchto firem, přebírá jejich zkušenosti a problémy z praxe.

Prostor na jednání týmu dostávají rovněž organizace prezentující technologie na těžbu a zpracování kameniva i organizace zaměřené na zkušebnictví (ZKK Hořice, ZK Blatná, TZÚS Plzeň, TZÚS České Budějovice atd.). V roce 2023 jsme pokračovali v intenzivnější spolupráci s Českou geologickou službou, Těžební unií a dalšími partnery ve snaze zviditelnit prohlubující se nevyváženost mezi rostoucí poptávkou po kamenivu a otevíráním nových dobývacích prostor a nalezení řešení v podobě legislativních změn.

2. Porady v roce 2023

Datum porady	Místo konání / u firmy	Počet účastníků / hostů
16. 5. 2023	Praha/Ředitelství silnic a dálnic	10 + 16

3. Členská základna týmu (stav k 31. 12. 2023)

Členskou základnu týmu tvoří převážně organizace, které se zaměřují na výrobu kameniva a zhotovitelé staveb, kteří kamenivo používají. Pravidelně se jako hosté zúčastňují zástupci zkušeben, kteří přinášejí důležité informace jak z oblasti technické normalizace, tak z oblasti zkušebnictví, a dále zástupci Centra technické normalizace, kteří podávají informace o vývoji evropských norem a implementaci norem do české normalizační soustavy. Stále významnější je pak spolupráce se zástupci investorských organizací, pokračovala úzká spolupráce s ŘSD ČR. Jako hosty jsme v roce 2023 opět zvali rovněž zástupce Těžební unie a výrobních organizací, které nejsou členy Sdružení, a rovněž zástupce České geologické služby, kteří zpracovávají studie bilancující stavy zásob nerostných surovin. Proto se také (bohužel) stává, že hosté, co se týká počtu, na jednání týmu převážili členy týmu.

4. Výsledky činnosti týmu v roce 2023 včetně zhodnocení činnosti a plnění úkolů

V roce 2023 se uskutečnilo jedno jednání v prezenční podobě, stále ale zachováváme v případě zájmu možnost on-line připojení. Kromě jednání samotného týmu se uskutečnilo několik dalších jednání především k přípravě medializace problematiky nedostatku kameniva. Toto téma bylo rovněž diskutováno na dalších fórech, jako např. na Silniční konferenci, konferenci Asfaltové vozovky, Setkání těžařů.

Po několikaletém přešlapování v tvorbě evropských norem byl v rámci CEN učiněn další pokus o zpracování nové normy na kamenivo. Je nutné také reagovat na proces CPR Acquis.

Členům týmu pro kamenivo byla rovněž zprostředkována informace k systému CES Ředitelství silnic a dálnic. Bylo doporučeno, aby se systém do budoucna zjednodušil a kontrola se přesunula od papírové podoby na stavbu. Členové týmu projeví zájem uspořádat ve spolupráci s ŘSD speciální workshop zaměřený přímo na problematiku kameniva.

Pokračuje spolupráce s investorskými organizacemi.

Spolupráce s investorskými organizacemi

V rámci jednání i na samostatných schůzkách pokračovala spolupráce s investorskými organizacemi. Ing. Jan Čihák ze Správy železnic, s. o., a Ing. Jiří Škrabka z ŘSD na jednáních týmu informovali o aktuální situaci v investorských organizacích a vývoji nejdůležitějších předpisů, zástupci SŽ (Ing. Čihák a Ing. Jasanský) potvrdili pozitivní informaci, že SŽ do budoucna nebude požadovat hodnocení štěrkodrtí výrobním certifikátem (tzn. podle § 5 odst. 2 NV 163/2002 Sb.). Ing. Svoboda proto následně na jednání pracovní skupiny MPO k novelizaci nařízení vlády č. 163/2002 Sb. tento požadavek uplatnil. Změnu podpořilo dopisem i SŽ. Přes souhlas rozhodujícího investora nebyla změna v př. č. 1 NV č. 163 schválena, resp. bylo odmítnuto nyní přílohu č. 1 NV č. 163 novelizovat, ale bylo přislíbeno změnu zapracovat při nejbližší revizi přílohy č. 1.

NA 73. jednání týmu Ing. Čihák a p. Kropáček podali informaci o dokončení předpisu OTP pro železniční spodek. Všechny připomínky k materiálu byly vypořádány už na posledním jednání týmu. Bohužel v předpisech zůstává výrobní certifikace (§ 5 NV č. 163/2002 Sb.) do doby, než se změní způsob posuzování v příloze 1 NV 163/2002 Sb.

Na jednání týmu byl řešen rovněž požadavek na certifikovaný SMK pro výrobce ŠD a MZK. Tato oblast zůstávala do roku 2020 nepokrytá, na stavbách se velmi často nerozlišuje směr kameniva (např. 0/32) dle ČSN EN 13242 a štěrkodrtě (0/32 ŠD_A, ŠD_B atd.), které musí být používány v PK v rámci ČSN EN 13285 (Nestmelené směsi – Specifikace) a ČSN 73 6126-1 (Stavba vozovek – Nestmelené vrstvy...). Proto byl tento požadavek zaveden. Na jednání týmu proběhla diskuse, jestli přináší tento požadavek skutečně požadovanou kvalitu. Členové týmu se domnívají, že je třeba se na danou problematiku (0/32 dle ČSN EN 13242 a 0/32 ŠDA či ŠDB dle ČSN 73 6126-1) zaměřit již při projektování díla (0/32 a 0/32 ŠD není totéž) a následně dále důslednou kontrolou přímo na stavbě, například i dodacích listů materiálů, které jsou na stavbách používány.

Problematika dostatku kameniva pro dopravní stavby

Na 73. jednání týmu byli přizváni zástupci České geologické služby (Ing. Josef Godány) a Těžební unie (Ing. Pavel Fiala). Navázali na svá předchozí vystoupení na jednání týmu a zopakovali nejdůležitější závěry studie zpracované pro ŘSD ČR. Součástí studie je také analýza legislativy. Cílem analýzy bylo poukázat na právně-teoretické i praktické zásadní problémy, které tvoří právní překážky pro realizaci hornické činnosti, případně v jejichž důsledku vznikají nadbytečné průtahy v řízení.

Výstupy z analýzy rozčlenily „překážky“ k efektivnímu a časově přijatelnému získání veřejnoprávních oprávnění k těžbě nerostů do několika základních okruhů:

- a) Defektní právní úprava s absencí provázanosti jednotlivých ustanovení.
- b) Chybějící právní úprava některých správních postupů.
- c) Nedostatečně definovaný veřejný zájem na průzkumu, vyhledávání a dobývání ložisek.
- d) Nemožnost využití institutu vyvlastnění.
- e) Nedůvodné průtahy v řízení.

Bylo poukázáno na to, že je potřeba zintenzivnit jednání s příslušnými úřady (především MPO) a přesvědčit je, že je nutné urychleně jednat. Dále by bylo vhodné zainteresovat i zákonodárce, především některé poslance nejlépe v rámci Hospodářského výboru PSP.

Bohužel je nutné problematiku dostatečně medializovat, byla připravena diskuse na Silniční konferenci, příspěvek pro konferenci Asfaltové vozovky, bude snaha uskutečnit seminář v Poslanecké sněmovně a budou připraveny další mediální aktivity.

Ing. Fiala a Ing. Godány zároveň požádali, aby Sdružení požádalo výrobce kameniva o zaslání detailnějších informací týkajících se struktury výroby. Ne všichni výrobci reflektují na tuto žádost. Ing. Svoboda přislíbil za Sdružení dopis s žádostí výrobcům odeslat. Žádost byla členům Sdružení (výrobcům kameniva) zaslána, bohužel na tento požadavek reaguje pozitivně jen část výrobců.

Na jednání týmu se členové také shodli, že je nutné vytvořit pracovní skupinu složenou ze zástupců MPO, MD, případně dalších ministerstev, a také doplněnou o zástupce těžařů a navrhnout konkrétní funkční opatření. Tato pracovní skupina byla následně vytvořena a připravila návrh legislativních změn.

V listopadu 2023 byly schváleny změny týkající se především novely zákona č.416/2016 Sb. v podobě zákona č. 465/2023 Sb.

Podstatné změny jsou následující:

- a) Zavádějí zvláštní právní režimy pro správní řízení o stanovení dobývacích prostorů, povolení těžby a vyvlastňování nemovitostí ve prospěch těžby. Účelem je zrychlení a usnadnění těchto správních řízení a omezení procesní ochrany práv vlastníků, obcí i dotčené veřejnosti na jedné straně a veřejných zájmů chráněných zvláštními zákony na druhé straně.
- b) Zvláštní právní režimy mají platit pro obecně (zákonem) vymezené „kritické nerosty“ a dále pro individuálně vymezená „ložiska strategických nerostů“ (vymezené formou nařízení vlády). To jsou ložiska vymezená dvěma znaky. Materiální znak spočívá v tom, že jde o ložiska „kritických nerostů“, což mají být v zákoně taxativně vyjmenované druhy nerostů (včetně vápence, stavebního kamene a štěrkopísku). Formální znak spočívá v tom, že jde o ložiska, která vymezí vláda formou nařízení.
- c) Zavádí vyvlastňovací účel ve prospěch těžby „ložisek strategických nerostů“.
- d) Zavádí – prostřednictvím odkazu na zvláštní ustanovení liniového zákona o vyvlastnění – urychlený režim vyvlastňování nemovitostí ve prospěch těžby (s omezenou ochranou práv vlastníků nemovitostí).
- e) Zavádějí do horního zákona a do zákona o hornické činnosti zvláštní procesní pravidla urychlených právních řízení týkajících se těžby (a to řízení o stanovení dobývacího prostoru a řízení o povolení hornické činnosti, tj. o povolení těžby), která jsou podobná zvláštním procesním pravidlům urychleného správního řízení o umístění a povolení staveb podle liniového zákona. Jinými slovy, správní řízení týkající se těžby „kritických nerostů“, resp. „ložisek strategického významu“, mají být podobně urychlená, jako jsou nyní urychlená správní řízení o povolení a umístění staveb veřejné infrastruktury v režimu liniového zákona. Jde zejména o fikci kladného a nepodmíněného závazného stanoviska dotčeného orgánu a nemožnost prodloužení lhůty 30 dnů pro dotčený orgán k vydání závazného stanoviska, resp. pro nadřízený dotčený orgán při revizi závazného stanoviska v odvolacím či rozkladovém řízení; v řízeních týkajících se „ložisek strategických nerostů“ pak jde navíc o omezený přezkum vydaného rozhodnutí či povolení v rozkladovém řízení jen na zákonnost, a nikoli též na věcnou správnost.

Tímto došlo k definování veřejného zájmu v oblasti těžby a návazně také surovinové potřeby pro strategické infrastrukturní projekty. Veřejný zájem ochrany životního prostředí dále existuje, došlo pouze k určitému vyrovnání obou (někdy protichůdných) veřejných zájmů. Čas ukáže, nakolik budou výše uvedené změny dostačující.

Problematika opětovného použití materiálů a efektivního využívání ložisek

Ing. Svoboda informoval již na 69. jednání o obnovení činnosti pracovní skupiny MPO týkající se opětovného použití materiálů ve stavebnictví s tím, že by se komise měla zabývat především betonovým recyklátem (směsným recyklátem) a zeminami. Obnovená pracovní skupina se sešla znovu v roce 2023, nicméně nedošlo k zásadnímu posunu v tvorbě vyhlášek. Byly pouze vytvořeny pracovní skupiny, které ovšem nebyly sestaveny podle původních předpokladů podle jednotlivých typů materiálů (SDO, zeminy, materiály z prům. a energetické výroby), ale podle oblastí činnosti, a to skupina pro způsoby užití, skupina pro analytické metody a vzorkování a skupina pro environmentální kritéria. Tyto pracovní skupiny byly vytvořeny již na jednání na MPO dne 9. 3. 2023. Jak je ovšem uvedeno výše, žádná významná aktivita nebyla realizována. Jedním z důvodů je i fakt, že MPO spoléhá na to, že činnost pracovních skupin bude řízena „dobrovolnický“. Na samotnou tvorbu vyhlášek nejsou vyčleněny prakticky žádné finanční zdroje.

Evropské normy na kamenivo a požadavky na kamenivo v navazujících normách

Pan Karel Krutil ze společnosti ZKK, s.r.o., podal na jarním i podzimním jednání týmu tradiční podrobnou informaci o stavu evropských výrobních norem a norem zkušebních. Podal informaci z plenárního zasedání v Oslo, které se konalo ve dnech 18. a 19. 10. 2022. Všechny podstatné závěry z jednání jsou uvedeny v příložené zprávě o stavu výrobních norem. Důležité je především rozhodnutí nepokračovat v pracích na prEN 17055-1, 13383-1, 13450-1, 13055, 17555-2, 13383-2, 13450-2. Důvodem je, že by se pravděpodobně nestihla lhůta 3 let a stejně by byly položky CMC vyškrtuty. Následně bude zajištěno vytvoření nových položek.

Dále p. Krutil podal informaci, že souběžně s posouzením dopadů CPR a přípravou nového návrhu CPR zahájila komise dialog se zeměmi EU s cílem naplánovat a organizovat budoucí práci na přizpůsobení Acqius (tj. harmonizovaných norem, evropských dokumentů pro posuzování a právních aktů Evropské komise). Přizpůsobení Acquis je nezbytné v každém případě a bez ohledu na konečnou podobu, kterou může revize CPR mít.

Byla dokončena revize normy ČSN 73 6121 Stavba vozovek – Pokládka hutněných asfaltových směsí. O stavu projednávání této důležité normy informoval na jednání Ing. Petr Svoboda. V přílohách normy jsou definovány požadavky na kamenivo pro jednotlivé typy asfaltových směsí. Mezi nejdůležitější změny patří zrušení zkoušky trvanlivosti síranem hořčnatým, zrušení možnosti požadovat zvýšené parametry ohladitelnosti kameniva v úrovni kategorie PSV 56 a zrušení požadavků na propad tzv. středním sítem u někt. úzkých frakcí.

5. Informační zdroje a spolupráce s jinými institucemi

1) CEN, ÚNMZ (ČAS), TNK 99, TNK 147

K práci týmu pro kamenivo byly využity informace zástupce v TNK 99 Kámen a kamenivo a TNK 147, CEN/TC 154/SC3, CEN/TC 227/WG 6 a informace dalších odborníků především z řad členských organizací.

2) Další týmy Sdružení

Prostřednictvím tajemníka týmu byli členové informováni o závěrech z jednání týmů souvisejících s činností týmu pro kamenivo. Byla využita především spolupráce s týmem pro asfaltové technologie za horka, týmem pro životní prostředí a týmem pro cementobetonový kryt a podkladní vrstvy.

3) Notifikované osoby (Oznámené subjekty) a Centra technické normalizace

Jednání týmu pro kamenivo se pravidelně účastní zástupci notifikovaných osob (Oznámených subjektů), se kterými je řešena problematika uvádění výrobků na trh, systém řízení výroby, nařízení CPR apod. Zástupci příslušných CTN pak informují o stavu normalizačních úkolů.

4) Vysoké školy

Pokračuje spolupráce v normalizační oblasti, v oblasti zajištění uplatnění méně upotřebitelných frakcí kameniva a v oblasti zkoumání závislosti protismykových vlastností na ohladitelnosti kameniva.

5) Těžební unie

V roce 2023 pokračovala spolupráce na dokončení společných studií, jejichž cílem je analyzovat potřebu kameniva pro dopravní stavby. Je potřeba pokračovat ve výborné spolupráci, přestože se v roce 2023 podařilo iniciovat řadu legislativních změn.

Členové Sdružení se prostřednictvím zpravodaje SILNICE MOSTY a webových stránek dovídají o nejvýznamnějších akcích TU, především výstavě Expo Lesní lom a Setkání těžařů.

6) ŘSD ČR a SFDI

Pravidelná informovanost je stěžejní záležitostí v rámci spolupráce s ŘSD, členové týmu se podílí na realizaci výzkumných úkolů, porovnávacích zkoušek, realizaci zkušebních úseků apod. ŘSD se aktivně zapojilo do spolupráce na dokončení studie realizované ve spolupráci s Českou geologickou službou a Těžební unií, a to poskytnutím dat i finančních prostředků. Spolupráce pokračuje v oblasti týkající se schvalování materiálů pro stavbu vozovek.

7) Česká geologická služba

Důležitá je spolupráce na dokončení studie „Vyhodnocení aktuálního stavu a perspektivy využívání stavebních surovin v České republice s důrazem na stavební kámen a štěrkopísku“ a hlavně uplatňování závěrů této studie. Aktivita by měla vést k efektivnějšímu přístupu k nerostným surovinám. Koncem roku se pak podařilo prosadit některé legislativní změny, které by mohly urychlit rozšiřování dobývacích prostor.

6. Plán činnosti na rok 2024, předpokládané termíny jednání

Počátkem roku 2024 bude opět zorganizován sběr dat o výrobě kameniva v kamenolomech v roce 2023. Údaje o výrobě kameniva v roce 2023 budou součástí každoročně vydávané publikace Sdružení Přehledy o výrobě a zpracování materiálů pro stavbu vozovek. Nadále bude sledována problematika nebezpečných látek v kamenivu, možné využití vedlejších produktů, kvalita jemných částic atd.

Na první pololetí roce 2024 je plánováno jednání na lomu spol. Kámen a písek Český Krumlov (seznámení členů týmu s možnostmi skládkování mechanicky zpevněného kameniva), jednání bude v prezenční podobě.

- Opět byl „nastartován“ proces tvorby a připomínkování norem na kamenivo v rámci CEN. Konečně by snad měla být dokončena již mnoho let odkládaná výrobní norma na kamenivo pro stavební účely.
- Bylo spuštěno elektronické schvalování zkoušek typu ze strany ŘSD, systém CES byl v únoru 2023 na el. semináři ze strany ŘSD ČR představen a v roce 2024 bude na tuto aktivitu navázáno ve formě semináře zaměřeného konkrétněji na způsob schvalování zkoušek typu asfaltových směsí a průkazných zkoušek betonů. Tato problematika bude v rámci týmu sledována. Je nutná spolupráce s dalšími asociacemi a sdruženími v záležitostech usnadnění rozšiřování dobývacích prostor a otevírání nových kamenolomů. Budou shromažďovány první poznatky z praxe. Budou sledovány technické normy na směsi materiálů, ve kterých kamenivo představuje rozhodující podíl.

Zpracovali: Ing. Zuzana Sazimová, vedoucí týmu
Ing. Petr Svoboda, tajemník týmu

V Liticích a Praze dne 10. 2. 2024

VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI TÝMU Č. 10 PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ ZA ROK 2023

Vedoucí týmu: doc. Ing. Jan Valentin, Ph.D.

Tajemník týmu: Ing. Petr Svoboda

1. Poslání a charakteristika týmu

Tým č. 10 pro životní prostředí je průřezovým týmem. V rámci činnosti týmu se snažíme reflektovat zvyšující se environmentální požadavky a postupně zohledňovat rozvíjející se požadavky na udržitelnost v rámci přípravy a realizace staveb s respektováním zásad ochrany životního prostředí, jakož i hledisek optimalizace využití přírodních zdrojů a rozvoje tomu odpovídajících technologií a postupů s přesahem do celkové problematiky oběhového hospodářství. V roce 2023 bylo na jednání týmu diskutováno i další důležité téma, a to problematika evropské taxonomie a ESG. V první polovině roku byla obnovena spolupráce s rozhodujícími ministerstvy, především s MPO a MŽP. Podařilo se navázat na činnost mezioborové pracovní skupiny, která je řízena MPO a jejímž cílem je možnost uplatnění vybouraného stavebního odpadu v co největší míře a zároveň zajištění materiálového využití bez negativního dopadu na životní prostředí, byly vytvořeny dílčí pracovní skupiny, nicméně není zřejmý významný posun v tvorbě příslušných kritérií pro hodnocení, natož aby bylo započato s konkrétním textem vyhlášek.

2. Uskutečněná jednání

V roce 2023 se uskutečnilo jedno jednání týmu. 20. jednání se konalo dne 23. 6. 2023 v prezenční podobě kombinovaně s on-line přístupem na Sdružení pro výstavbu silnic.

3. Problematika vyhlášek k zákonu o odpadech

3.1 Revize vyhlášky č. 130/2019 Sb. v podobě vyhlášky č. 283/2023 Sb.

Na 20. jednání byl diskutován výsledek připomínkového řízení k novele vyhlášky č. 130/2019 Sb. Výsledkem činnosti je pak nová vyhláška č. 283/2023 Sb., která přináší vylepšení v podobě možnosti uplatnit kontaminovaný penetrační makadam v místě realizace stavby při možnosti dočasně zřídít za příslušných podmínek mezideponii. Někteří členové týmu se na vytváření vyhlášky aktivně podíleli a přispěli tak k vylepšení situace. Vyhláška je předmětem školení STEPS 17 Environmentální kontext výstavby vozovek, které bude realizováno počátkem roku 2024. Fakt, že se podařilo novinkami v oblasti předcházení vzniku odpadů, opětovného použití materiálů a recyklace naplnit celodenní školení, je důkazem úspěšné činnosti v roce 2024.

3.2 Příprava dalších vyhlášek k zákonu o odpadech

Počátkem roku 2023 byl opětovně apelováno na obnovení činnosti pracovní skupiny MPO týkající se opětovného použití materiálů ve stavebnictví s tím, že by se komise měla zabývat především betonovým recyklátem (směsným recyklátem) a zeminami. Obnovená pracovní skupina se sešla v roce 2023, nicméně nedošlo k zásadnímu posunu v tvorbě vyhlášek. Byly pouze vytvořeny pracovní skupiny, které ovšem nebyly sestaveny podle původních předpokladů podle jednotlivých typů materiálů (SDO, zeminy, materiály z prům. a energetické výroby), ale podle oblastí činnosti, a to skupina pro způsoby užití, skupina pro analytické metody a vzorkování a skupina pro environmentální kritéria. Tyto pracovní skupiny byly vytvořeny již na jednání na MPO dne 9. 3. 2023. Jak je ovšem uvedeno výše, žádná významná aktivita nebyla realizována. Jedním z důvodů je i fakt, že MPO spoléhá na to, že činnost pracovních skupin bude řízena „dobrovolnicky“. Na samotnou tvorbu vyhlášek nejsou vyčleněny prakticky žádné finanční zdroje.

4. Problematika ESG a zadávání staveb s prvky environmentální odpovědnosti

Na program jednání týmu byla zařazena také problematika ESG. Zástupci Sdružení se zapojili do činnosti pracovní skupiny, která si dala za cíl vytvořit certifikovanou metodiku k sjednocení způsobu výpočtu emisí uhlíkových plynů ze stavebních činností. Metodika má být zaměřena především na tuto část, byť je problematika taxonomie a ESG podstatně širší. Zdůraznila, že by bylo vhodné se k této aktivitě připojit, respektive ovlivňovat, co bude v metodice obsaženo. Na jednání týmu bylo doporučeno, aby byla problematika více diskutována, a také bylo doporučeno uspořádat k problematice školení a diskusní semináře. Dále bylo konstatováno, že velké společnosti již musejí provádět reporting, a vzhledem k tomu, že v rámci taxonomie hraje klíčovou úlohu bankovní sektor, musejí se firmy více věnovat plnění environmentálních cílů. To je mnohdy problematické, protože příprava zakázek na výstavbu silnic je v kompetenci veřejných investorů. Ti pak mají možnost ovlivnit některé rozumné parametry oběhového hospodářství a snížení emisí, např. umožněním větší míry opětovného použití materiálů využíváním nízkoteplotních asfaltových směsí, zadáváním zakázek s využitím dalších kritérií navázaných na cíle a technické parametry zakotvené v ESG rámci, tak jak to i ukládá zákon o zadávání veřejných zakázek. V této souvislosti bylo rovněž doporučeno apelovat na ŘSD k znovuoobnovení činností týkajících se alternativního zadávání s využitím necenových kritérií. Ke spolupráci bude znovu osloveno ŘSD, konkrétně JUDr. Galousková, která má problematiku na starosti. Podněty budou také předány AB komisi ŘSD.

5. Využívání informací z EAPA

Na jednání týmu tentokrát nebyla problematika zařazena, nicméně některé výstupy v rámci pozičních dokumentů EAPA byly využity. Především byl přeložen dokument Recommendation for road authorities to achieve circular economy goals through the maintenance, re-use and recycling of asphalt. Závěry z tohoto dokumentu byly prezentovány také na MD při jednání na MD k TKP kap. 7 týkající se umožnění přidávání R-materiálu do obrusných vrstev. Zástupce EAPA prezentoval novinky z její činnosti na konferenci Asfaltové vozovky 2023.

6. Revize norem (ČSN 73 6121) a předpisů TP (TP 210, TP 150)

Na jednání týmu byla podána informace ohledně revize normy ČSN 73 6121, jejímž jedním z cílů bylo navýšení možnost opětovného použití znovuzískaných asfaltových směsí v nových směsích. U normy bylo na základě intervence ze strany ŘSD stanoveno přechodné období na jeden rok.

V rámci členské základny bylo připomínkováno TP 150, jehož zpracovatelem byl doc. Ing. J. Valentin, Ph.D. TP bylo dokončeno v závislosti na vydání nové vyhlášky č. 283/2023 Sb. Členové týmu se podíleli rovněž na připomínkování TP 210, které zpracoval doc. Ing. D. Stehlík, Ph.D. Nejzásadnější změny TP 210 spočívají v rozdělení výrobků na ty, které jsou stanovené, a na ostatní. Materiály jsou rozděleny do 3 kategorií. Také byl proveden zásah do definic, vznikla „zemina odpadní“ a „zemina výkopová“. Zeminu z výkopů je možné na konkrétní stavbu převést z jiné stavby. Recyklát z betonu bude RC 1 (z CBK, mostních konstrukcí a případně jiné konstrukční betony), RC 2 je vše ostatní, zejména z pozemních staveb. Zajímavou kapitolou je kap. týkající se životního prostředí, vše se v podstatě odvolává na stávající vyhlášky.

7. Dostupnost stavebních materiálů

Ing. Petr Svoboda prezentoval na jednání týmu nejdůležitější závěry studie zpracované pro ŘSD. Součástí studie je také analýza legislativy. Cílem analýzy bylo poukázat na právně teoretické i praktické zásadní problémy, které tvoří právní překážky pro realizaci hornické činnosti, případně v jejichž důsledku vznikají nadbytečné průtahy v řízení. Dále bylo poukázáno na to, že je potřeba zintenzivnit jednání s příslušnými úřady (především MPO) a přesvědčit je, že je nutné urychleně jednat. Dále by bylo vhodné zainteresovat i zákonodárce, především některé poslance nejlépe v rámci Hospodářského výboru PSP.

Dále je nutné problematiku dostatečně medializovat, bude připravena diskuse na Silniční konferenci, byla snaha uskutečnit seminář v Poslanecké sněmovně a byly připraveny další mediální aktivity. Všechny tyto aktivity nakonec vyústily v legislativní úpravy, které byly promítnuty do liniového zákona nově vydaného pod číslem 465/2023 Sb. a do změny některých dalších zákonů.

Zmíněna byla i problematika cementů, přednáška k této problematice rovněž zazněla na Silniční konferenci. Bude nutné ověřit možnosti využití tzv. směsných cementů, cementárny se chystají ukončit nebo významně omezit výrobu CEM I. Proto byl ze strany ŘSD iniciován výzkumný projekt k nalezení nejvhodnějšího cementu pro cementobetonový kryt a další použití.

8. Členská základna týmu

V roce 2023 nedošlo k výrazným změnám v členské základně. Všem členům týmu jsou zpřístupňovány dokumenty na platformě MS Teams. Jsou tam publikovány informace z jednání týmu a další související dokumenty. Jednání je možno realizovat hybridním způsobem, což je v rámci týmu č. 10 využíváno. Členové týmu se také účastní přímo tvorby podkladů pro legislativu, normy a další předpisy, na mnoha předpisech se někteří z nich podílejí i jako zpracovatelé.

9. Související pracovní jednání

V souvislosti s činností týmu se doc. Ing. J. Valentin, Ph.D., nebo Ing. Jiří Fiedler zúčastňovali pravidelného jednání komise HS(E) při EAPA, kolegové se rovněž zapojili do činnosti nově vzniklých pracovních skupin k opětovnému použití materiálů a recyklaci a také k problematice výparů při práci s asfaltovými směsmi. Tajemník týmu se zúčastnil online jednání pracovní skupiny CEN/TC 227/WG 6, ve které je sledována činnost technických komisí zaměřených na problematiku životního prostředí (především CEN/TC 350 a 351). Zástupci týmů Sdružení jsou zapojeni do pracovních skupin MPO k přípravě vyhlášek pro přechod odpad/neodpad. Aktivně zástupce Sdružení a Těžební unie působil v pracovní skupině k přípravě legislativních změn v oblasti těžby. Členové týmu se zapojují do tvorby technických norem a technických předpisů SJ-PK jako zpracovatelé a členové TRR (Technických redakčních rad).

10. Výsledek činnosti v roce 2023

V roce 2023 byla činnost zaměřena na připomínkování legislativních návrhů a technických norem a dále na připomínkování dalších strategických dokumentů. Projednali jsme zapojení do pracovních skupin, které se budou (předpokládáme) konkrétněji zabývat zavedením požadavků a podmínek oběhového hospodářství. Zatím aktivně působíme v pracovní skupině MPO a MŽP k zefektivnění předcházení odpadů, opětovného použití a recyklace stavebních materiálů. Do diskuse je nutné zapojit veřejné investory, aby při zadávání staveb uplatňovali i další nástroje, jako je PEF nebo EPD. V rámci příslušných komisí CEN (výbor pro technickou normalizaci) jsou připravovány příslušné normy, které budou postupně zaváděny.

Přes veškeré snahy o předcházení vzniku odpadů a opětovné využití stavebních materiálů bude nutné urychleně řešit nedostatek stavebních materiálů, především stavebního kameniva. V tomto ohledu se v roce 2023 podařilo udělat mnoho práce, nicméně ani změny norem a legislativy nemusejí být dostatečné.

Byly zpracovány připomínky k návrhu vyhlášky o kritériích, při jejichž splnění je asfaltová směs vedlejším produktem nebo přestává být odpadem, a byly znovu úspěšně projednány se zástupci MPO a MŽP, výsledek rezultoval v nové vyhlášce č. 283/2023 Sb.

Vzhledem k tomu, že se členských organizací Sdružení začíná bezprostředně dotýkat problematika taxonomie a ESG, začala být věnována této problematice intenzivní činnost.

11. Informační zdroje a spolupráce s jinými institucemi

11.1. Informační zdroje

EAPA, CEN, ÚNMZ, ČAS, MŽP, ČIŽP, MPO, Státní zdravotní ústav, výrobci materiálů a další.

11.2. Spolupráce s jinými institucemi

VUT v Brně, ČVUT v Praze a další.

12. Program činnosti na rok 2024, předpokládané termíny jednání

V nadcházejícím roce by se činnost týmu měla zaměřit na následující témata:

- pokračování zpracování vyhlášek pro další oblasti – betony a zeminy k druhotným materiálům vznikajícím při stavbě a rekonstrukcích pozemních komunikací ve vazbě na domluvu s MPO učiněnou v roce 2023;
- prezentace nové vyhlášky č. 283/2023 Sb. a všech technických norem, které byly upraveny s ohledem na efektivnější využití recyklovaných materiálů;
- sledování a informace o zkušebních úsecích, kde se aplikují buď vedlejší produkty (strusky, popílky, spalovenské škváry, odpadní sklo apod.), nebo se uplatní vysoké podíly asfaltového R-materiálu;
- sledování problematiky uplatňování zkoušek nebezpečných přísad v rámci revizí norem na výrobky pro stavbu vozovek;
- sledování a připomínkování dokumentů vznikajících v rámci činnosti EAPA a její komise HSE a dalších komisí týkajících se problematiky životního prostředí;
- sledování a připomínkování dokumentů týkajících se přechodu na cirkulární ekonomiku v ČR;
- iniciace a realizace projektů zaměřených na efektivnější využívání přírodních zdrojů a vedlejších produktů v dopravním stavitelství;
- sledování a aktivní zapojení se do oblasti související s metodickými přístupy k LCA u výrobků pro silniční stavitelství (vč. EPD);
- aktivní činnosti v souvislosti s evropskou taxonomií a pravidly pro ESG;
- průběžné sledování vývoje situace v oblasti EIA;
- jednání s ŘSD k upřesnění činnosti ekodozorů;
- monitoring v oblasti zeleného zadávání a opakovaná iniciace možného využívání tohoto moderního nástroje v podmínkách českého silničního hospodářství, vzhledem k zásadám zadávání veřejných zakázek dle § 6 ZZVZ zařazuje principy sociálně odpovědného zadávání, environmentálně odpovědného zadávání a inovace.

Zpracovali: doc. Ing. Jan Valentin, Ph.D., vedoucí týmu
Ing. Petr Svoboda, tajemník týmu

V Praze dne 22. 2. 2024

VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI TÝMU Č. 11 PRO BOZP ZA ROK 2023

Vedoucí týmu: Ing. Lukáš Koubek
Tajemník týmu: Ing. Petr Svoboda

1. Poslání a charakteristika týmu

Tým č. 11 pro BOZP je průřezovým týmem. V rámci činnosti týmu se snažíme reagovat na stále se zvyšující bezpečnostní požadavky na realizaci staveb s respektováním zásad ochrany zdraví při práci účastníků výstavby. Mezi hlavní činnosti týmu patří:

- prosazovat lepší podmínky pro stavební práce prováděné za provozu, a to prostřednictvím zadání prací od investorů, tak i větší informovaností veřejnosti (účastníků silničního provozu);
- sledování problematiky bezpečnosti provozu;
- spolupráce s dalšími obdobně zaměřenými profesními sdruženími v zahraničí (Gestrata v Rakousku, DAV v Německu, ERF – European road federation, HAPA v Maďarsku a další);
- sledování systémových požadavků SM BOZP.

2. Činnost týmu v roce 2023

2.1. Počet porad v roce 2023, místa konání, počet přítomných

Datum porady	Místo konání / u firmy	Počet účastníků a hostů
6. 9. 2023	MI Roads	7 + 2

2.2. Výsledky činnosti týmu v roce 2023 v oblasti BOZP

V roce 2023 se uskutečnilo jedno jednání. Proběhlo v kombinované, tj. prezenční i on-line podobě. Činnost týmu se vrátila k tématům, která byla řešena před zavedením epidemiologických opatření.

Stavební firmy se stále potýkaly s důsledky války na Ukrajině především v oblasti rozkolísaných cen. V problematice BOZP se problém dotknul jednak nutnosti řešit větší fluktuaci pracovníků, byť se situace částečně uklidnila, a také je velký tlak na rozpočty staveb v souvislosti se zvyšujícími se cenami stavebních prací. Tlak na termíny má vliv na dodržování zásad BOZP. Snažili jsme se o větší popularizaci problematiky v rámci odborných akcí i akcí pro veřejnost. Výsledky činnosti jsou popsány podle jednotlivých témat níže.

Spolupráce s ŘSD ČR

Bezpečností ředitel ŘSD ČR (dále jen ŘSD) Mgr. Vyroubal pravidelně informuje na jednání týmu o aktivitách a předpisech ŘSD v oblasti BOZP. Za ŘSD se zúčastňuje porad týmu i Michal Prášil, který má problematiku na starosti v rámci provozního úseku.

Ing. Vyroubal informoval o konečné podobě směrnice č. 4/2007 Pravidla bezpečnosti práce na dálnicích a silnicích, kterou zpracoval p. Kubašta. Připomínky od členů týmu č. 11 byly zapracovány a Ing. Vyroubal zaslal konečnou verzi směrnice prostřednictvím sekretariátu Sdružení členům.

Dále Ing. Vyroubal informoval o změnách na ŘSD v bezpečnostní oblasti. Novým ředitelem nově zřízeného úseku bezpečnosti se stal Mgr. Pavel Baláž. Větší důraz je na ŘSD kladen

na kybernetickou bezpečnost, která také do úseku bezpečnosti spadá. Příčinou je mj. kybernetický útok, který byl proti ŘSD veden.

Zástupce provozního úseku ŘSD Michal Prášil ve svém vystoupení popsal tradičně novinky v předpisech a vzorech. Dále popsal také vývoj nehodovosti při práci na dálnici a vývoj počtu nehod za poslední roky na krátkodobých pracovních místech. Na ŘSD probíhá neustále školení a na proběhlých nehodách jsou demonstrovány chyby. P. Prášil popsal na praktických ukázkách oprávněnost zvyšujících se opatření a upozornil, že bude do budoucna nutné nadále zvyšovat ochranu zaměstnanců. Přibývá totiž těžších osobních vozidel typu SUV. Na stránkách ŘSD jsou v technických dokumentech směrnice a také Minuty pro bezpečnost s popisem nehody a opatřením k nápravě.

Na jednání týmu proběhla diskuse týkající se definování větší ochrany staveníště. (Pozn.: Tyto prvky je možné nyní pozorovat na probíhajícím projektu výstavby dálnice D4 formou PPP.) Je nutné, aby se větší ochrana staveníště projevila v navržených DIO. P. Prášil doporučil uskutečnit jednání s Mgr. Jánem Skovajsou, který má na ŘSD problematiku uzavírek v gesci. K dlouhodobým omezením je nutné Silničním správním úřadem (MD pro dálnice a krajskými úřady pro silnice I. třídy) vydat rozhodnutí o povolení uzavírky. Na ŘSD je pro tyto případy schválena příslušná směrnice. Padla některá konkrétní a fungující opatření kromě svodidel – úsekové měření rychlosti nebo pouze instalace ukazatele s naměřenou rychlostí.

Mediální kampaň – náměty na pokračování

Na posledním jednání týmu byl opakovaně stanoven závěr, že si členové týmu v rámci svých organizací rozmyslí, jaká forma by mohla být pro společnou platformu vhodná. Předsednictvo Sdružení společnou aktivitu a pokračování v mediální kampani doporučuje, byť není zřejmě v nejbližších letech reálná podpora BESIP, protože ten se každý rok zaměřuje na jiné ohrožené skupiny, uzavírky a pracovníci v uzavírkách byli tématem roku 2020. Již na posledním jednání bylo navrženo zpracování jednoduššího videa, které by bylo natolik zajímavé, aby bylo dostatečně sdíleno. Zajímavá videa začalo produkovat ŘSD (jedno z videí má tematiku úředníka přeneseného z kanceláře do velkého silničního provozu, je to obdoba videa prezentovaného na předposledním jednání týmu jeho vedoucím) a také samotné stavební firmy. Členové se proto domluvili, že zatím bude tento úkol odložen s tím, že je dostupné velké množství materiálů, které je možné v rámci organizací použít pro větší osvětu. Pozornost Sdružení se proto přesune na konkrétní akce (viz další body jednání). Ing. Svoboda informoval, že jak Sdružení pro výstavbu silnic, tak Česká silniční společnost začaly s masivní spoluprací se školami, a to především na středními školami. Velké množství studentů bylo přizváno na Světový silniční kongres, který se uskutečnil počátkem října 2023 v Praze. Studenti byli informováni o možnostech zaměstnání v oboru, ale vzhledem k tomu, že byl aktivně účasten i BESIP, byly studentům představeny některé projekty (např. projekt 13 minut) týkající se bezpečnosti silničního provozu.

Zapojení do připomínkování revize zákona č. 309/2006 Sb.

Zástupci Sdružení se stali součástí pracovní skupiny MPSV, která připravuje novelu zákona č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci). Aktivita Sdružení směřovala především k připomínkování částí týkajících se požadavků na pracoviště a pracovní prostředí na staveníšti a dále pak částí týkajících se činnosti koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveníšti. Připomínky se týkaly posílení pravomocí koordinátorů a zamezení možnosti, aby koordinátor vykonával zároveň služby pro zhotovitele. Velké diskuse byly vedeny ohledně způsobu výpočtu předpokládané minimální časové náročnosti činnosti koordinátora ve fázi realizace stavby. Předpis bude nadále sledován a bude připomínkovan i v rámci oficiálního mezirezortního připomínkového řízení.

Statistiky nehod a nebezpečných situací

Bohužel se po ukončení kampaně Nejsme ve válce... přestala sbírat data, jaké následky mohou mít v místě stavebních uzavírek incidenty způsobené veřejností. Bylo by vhodné na tento sběr dat navázat, aby bylo možné vysledovat trendy. Vzhledem k tomu, že má tým č. 11 vytvořen prostor v rámci MS Teams, bylo domluveno, že zde budou data a popisy nebezpečných situací ukládána. Je vytvořena složka a návod, jak by informace mohly vypadat. Nasdíleny byly bohužel informace pouze od 3 společností. Je tak jen na členech týmu, jak bude tato možnost vzájemného informování využita.

Prezentace problematiky BOZP na odborných akcích a akcích pro veřejnost

Problematika BOZP a konkrétně problematika práce za provozu na pozemních komunikacích byla předmětem příspěvku na konferenci Asfaltové vozovky, která se konala v listopadu 2023. S příspěvkem na toto téma vystoupil zástupce maďarské silniční správy pan Shaun Bortei-Doku. Jeho příspěvek přeložil Ing. Petr Svoboda a upravili vedoucí týmu Ing. Koubek a p. Prášil. Konference Asfaltové vozovky je mezinárodní akce, které se zúčastňuje v posledních letech přes 650 delegátů.

Problematika BOZP byla také integrována do programu akce ROAD FEST, což je zážitková akce pro veřejnost, a především pro děti ze základních škol se silniční technikou a technologiemi, kterou pořádá od roku 2018 Sdružení. Na 2 akcích v roce 2023 v Českých Budějovicích a Lipníku nad Bečvou byla prováděna osvěta správného pracovního oblečení, byl přítomen Červený kříž se zdravotní problematikou, ŘSD vystavovalo moderní vozidlo pro instalaci kuželů. Na těchto vozidlech jsou potom v rámci mediální kampaně ŘSD vyobrazení skuteční pracovníci ŘSD, aby si řidiči uvědomili, že případnou neohledupnou jízdou mohou ohrozit dělníky, kteří vykonávají svoji práci. ROAD FEST má také přispět k lepší propagaci oboru, aby veřejnost (řidiči) vnímali práci silničářů pozitivněji.

3. Program činnosti na rok 2024, předpokládané termíny jednání

V nadcházejícím roce by se činnost týmu měla zaměřit na následující témata:

- zaměření na problematiku bezpečnosti práce při realizaci silničních staveb, zejména v podmínkách běžného provozu;
- vylepšování sběru dat týkajících se incidentů na pozemních komunikacích;
- pokračování kampaně k Work zone safety;
- prezentace problematiky v rámci odborných akcí, školení a akcí pro veřejnost;
- užší spolupráce s investorskými organizacemi při zavedení bezpečnější úrovně zabezpečení stavenišť;
- spolupráce při zajištění vyšší úrovně plánů BOZP;
- naplňování informační báze pro oblast bezpečnosti práce na silničních stavbách v rámci skupiny v MS Teams;
- přenesení zkušeností z dalších zemí;
- problematika legislativy a její vylepšení.

V roce 2024 se předpokládají 2 jednání.

V Praze dne 28. 2. 2024

Zpracovali: Petr Svoboda, tajemník týmu
Lukáš Koubek, vedoucí týmu

www.sdruzeni-silnice.cz